

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

V., Báthory-utca 24. szám.

Telefon: 155-62.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádles gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 4, ½ évre 2, ¼ évre 1 P.

Budapest, 1935.

XVI. évfolyam, 51. szám.

December hó 15.

Belterjes gazdálkodást!

Az idei *gazdahét* tárgysorozatán nagyon fontos kérdés szerepel. Arról lesz szó, hogy válságos közgazdasági viszonyaink között a mezőgazdaság számára a *belterjes termelés* indokolt-e, vagy inkább *külterjes irány* felé kell átalakulnia.

Ez a kérdés már többször felmerült, anélkül, hogy sikerült volna minden kétséget kizáróan eldönteni, melyik megoldás könnyebb a közre és magára a mezőgazdaságra nézve. Pedig állást kell foglalni, mert ma olyan idöket élünk, amikor a tévelygés és bizonytalankodás súlyos veszedelmet rejt magában.

A kérdésnek több oldala van. *Nem szabad csak magángazdasági szempontból kiindulni* és egyedül attól tenni függővé a döntést, hogy az egyes mezőgazdasági üzemeknek jövedelmezősége mit ír elő. Olyan bonyolult és fejlett közgazdasági rendszerben, mint a miénk is, a termelésben nem lehet egyedül irányadó az egyéni érdek. Ha például olyan helyzet adódna, amelyben a gyapjútermelés jövedelmezőbb lenne, mint a szemtermelés, ez semmiesetre sem vonhatná maga után a gabonatermő területeknek birkalegelővé való átalakítását. Ezt azért emeljük ki, mert a közelmultban, sajnos, ilyenféle terv már nem egyszer felmerült.

Egy pillanatig sem szabad szem előtt tévesztetni, hogy *Magyarországon négyezsgkilométerenként már közel száz ember él és az európai agráralamok között ezen a téren mi vezetünk, sőt több ipari államot — mint Ausztriát, Franciaországot — is magunk mögött hagyunk.* Ilyen nagy népsűrűség mellett a termelés viszszafejlésére gondolni, örütség volna. Nálunk csak olyan termelési iránynak van létjogosultsága, mely a lehető legtöbb ember számára biztosít munkát és megélhetést. Nemcsak hogy birkalegelővé nem alakíthatjuk át szántóföldjeinket, — még ha olyan

kecsegtető volna is — de előbb-utóbb a gabonatermelésre alapított gazdálkodási rendszer sem lesz fenntartható. Éppen azért, mert a gabonafélék munkaszükséglete aránylag nagyon kevés. Mezőgazdasági munkanélküliségünknek nem utolsó sorban az az oka, hogy nem akarunk vagy nem tudunk az egyoldalú szemtermelés helyett más, több munkáskezelő foglalkoztató termelési ágakra áttérni. Még ma is azt hangoztatjuk, hogy *buzatermeléssel áll vagy bukik az ország.* Nos, nem kell bizonyítani, hogy ugyancsak gyenge lábon állunk különösen szociális téren, amiben külterjes termelési rendszerünknek kétségtelenül szerepe van.

Öngyilkossági kísérletnek tartanám, ha ebben az országban az a fel fogás terjedne el, hogy *mezőgazdasági termelésünket még a mainál is külterjesebb irányba kell eltolnunk.* Ez azt jelentené, hogy még több mun-

kaskéz maradna tétlenül, még több munkásgyomor üresen és még nagyobb lenne az a szörnyű nyomor, mely falusi népünk alsóbb rétegeinek az életét már-már elviselhetetlenre teszi. Hiszen ugyis elég baj az, hogy a nagyobb üzemek foglalkoztató képessége erősen megcsappant, részben a termelés kétségtelen visszafejlésével következtében. Ennek nem szabad tovább folytatódni, mert különben a szociális veszedelem egészen a nyakunkra nő és beláthatatlan fejleményekre vezethet.

A kérdést tehát nem úgy kell feltenni, hogy belterjes, vagy külterjes termelésre törekedjünk-e, hanem *miként, milyen eszközökkel tudjuk a jövedelmezőség szempontját a nagyobb munkaszükséglet követelményével összeegyeztetni.* Ez pedig csak a mainál belterjesebb termelési rendszer keretében lehetséges. A belterjesség fokozásában két tényezőnek

Betlehemesek Mezőkövesden

van szerepe: a tőkének és munkának. A tőkebefektetés inkább a nagyüzemek szempontjából bir jelentőséggel, míg a munkaidő termelésfokozó hatása a kisüzemben érvényesül igazán. Sajnos, tőkeszegénységünkben a jelentékenyebb beruházások lehetősége erősen korlátozott, ami nagyüzemeink fejlesztését nehezíti meg. Kisüzemeinkben is érezhető a tőkehiány, de sokkal kevésbé akadály a termelés fokozásának, mert a parasztgazdaságban nem a tőke, hanem a munka játsza a vezető szerepet. Ha valami hibáztatható, ez az, hogy a munka minősége a kisgazda szakismereteinek fogyatékossága miatt még sok kívánni valót hagy fenn. Ezt a hiányt azonban könnyebb lesz pótolni, mint tőkeszegénységünk okait megszüntetni, s így a parasztgazdaságok szaporításán keresztül könnyebben elérhetjük a célt: minél több ember bekapcsolását a termelő munkába.

Reméljük, hogy ez a szempont a gazdaságunk egyébként nagyon érdekesnek ígérkező tárgyalásainak kellő figyelemmel részesül.

KERÉK MIHÁLY

Nevére fény, életére áldás fakadjon...

A Kormányzó Ur névünnepét Budapest és az egész országban mindenütt hálaadó istentiszteletekkel és az ünnepek egész sorozatával ülték meg. Ünnepi szentmise volt a Kapisztrán Jánosról elnevezett római katolikus helyőrségi templomban. A protestáns katonai istentiszteletet a reformátusok zsinati nagytermében tartották meg. A magyar egyetemi ifjuság tisztelgő küldöttsége hódolattal üdvözölte a Kormányzó Urat. De megünnepelték a magyar államfő névünnepét a külföld magyarjai is mindenütt. A magyar falvak egyszerű, dolgos népe pedig buzgó imával fohászzkodott a Mindenhatóhoz, hogy a Kormányzó Ur nevére fény, életére áldás áradjon. Az a vezércikk, amely december hó 6-án a hivatalos lapban megjelent, a magyar falvak igaz érzését tükrözi:

„A névnap valójában a család ünnepe, de hát nem családi érzésekkel eltelt szívvel sereglik-e ma a magyar államfő köré az ő tágabb értelemben vett családja, az ország népe, minden hű magyar, kik iránt a Kormányzó Ur szíve igazi atyai érzelmekkel van telve, a szeretetnek melegével és a kötelesség magasztosságának tudatával. A népek tömekegében csak kis család a magyarság, de ennek a családnak keretén belül az összetartozásnak és egymásrautaltságnak érzése kell, hogy áthassa az egyesek lelkét. Egy érzés és egy gondolat kell, hogy hevítsen mindnyájunkat az iránt a férfiu iránt, aki immár évek hosszú sora óta tölti be igazán fenséges, de nehéz tisztét: hogy kormá-

nyozza ezt a sok szenvedésen átment s ma is rengeteg bajjal küszködő nemzetet, az Isten kegyelméből bizonnyára elérkező jobb jövő felé.”

Igen. Ezt a részt, mint a szívünk érzését és lelkünk visszhangját közöljük a hivatalos lapból, amely nem száraz rendeletalmaz volt e napon, hanem az igaz gyermeki szeretet megszólaltatója, a magyar bizalom serkentője. Amire valóban szükség is van, de adandóbb alkalom alig, mint a Kormányzó Ur névünnepére...

Halotti beszéd a famis szabadelvű korok fölött...

Ezt a címet lehetne adni annak a messzehangzó képviselői beszámoló-beszédnek, amelyet december hó 8-án Antal István dr. igazságügyi államtitkár, sajtófőnök, Jászberény követe tartott széleskörű nyilvánosság előtt. Jászberény követéről tudjuk, hogy Gömbös Gyula miniszterelnöknek egyik legközvetlenebb munkatársa s egyik részese a mai politikai élet kialakulásának. Beszédében tárgyalagos, de igen erős bírálatot mondott az 1867 óta váltakozó szabadelvűnek mondott korszakokról. Ezeknek a koroknak kétségtelenül voltak érdemei, de bünt és hibát egymásra halmozott és megfeledezett a szabadság, egyenlőség, testvériség eszméiről. Ragyogó palotákat, színházakat emelt a városokban, de ugyanakkor a falvak, tanyák népét otthagya a maga elhagyatottságában, megfeledezett annak egészségügyi, kulturális és szociális gondozásáról. Ennek a korszaknak vetett véget a Gömbös-kormány, amely ellen most összefog az egész kisebbség, a „liberalizmus” az „alkotmányvédelem” jelszava alatt. Antal István dr. nem nagy jövőt jósol a kisebbség szövetségének, mert olaj a vízzel nem egyesül. A lefolyt választások is igazolják, hogy a magyar nép elfordult a liberalizmus hamis cégérhordozóitól. A jászberényi követ ezután behatóan ismertette a Gömbös-kormány eddigi munkáját és jövődni terveit. A kormány három célt követ: tető alá akarja hozni az egész népies földbirtokpolitikát, ki akarja építeni a nép alsó rétegeit erőteljesen védő szociálpolitikát s meg akarja alkotni a sajtóreformot, hogy kiirtsa a zugsajtót, megteremtse az állami és nemzeti érdekek hatályos sajtójogi védelmét, hogy kidomborítsa az újságírói hivatás erkölcsi jelentőségét anélkül, hogy a sajtószabadság eszméje csorbát szenvedne.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú, igazán olcsón Reményi országos hírű hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15., Király-utca 58—60. Kérjen díjmentes 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

BELPOLITIKA

Országgyűlés

A képviselőház az elmúlt héten az orvosi kamaráról szóló törvényjavaslatot tárgyalta. Kozma Miklós belügyminiszter az általános vita folyamán elhangzottakra hosszabb beszédben válaszolt. Szerinte az orvosi pálya ma nem teltitett. Arra kell azonban törekedni, hogy az orvosi kar arányosan oszlojkék el az egész országban. Szükség van az orvosok továbbképzésére is. Megállapítja, hogy a népegészségügy a nehéz viszonyok ellenére állandóan javul. A fogtechnikusok iránt elismeréssel van, helyzetüket jogsérelem nélkül kívánja rendezni. A törvényjavaslat nézete szerint csak kerettörvény, melyet az orvostársadalomnak kell tartalommal megtöltenie. Az orvosi karnak igen sok régi kívánsága teljesül. De azért minden kérdést nem old meg. Ez a jövő dolga. A nagy hatást keltő beszéd után úgy látszott, hogy december hó 4-én, szerdán áttérhetnek a részletes vitára, azonban az ülés ismét viharos volt. Az ülés nyugodtságát megzavarta egy, a szombathelyi nemzetgyalázási ügy dolgában elhangzott interpelláció. Bárczay János ugyanis szóváltette, hogy egy meghibbant agyu volt százados a legitimisták Szombathelyen megjelenő hivatalos lapjában a magyar nemzet nagyjairól: Kossuthról, Rákócziáról, Petőfiről olyan gyalázkodó hangon írt, ami az arcába kergeti minden magyar embernek a vért. Az interpellációt a magukat legitimistáknak nevező képviselők gunyos nevetéssel, közbeszólásokkal zavarták, ami annyira elmérgesítette a helyzetet, hogy a jobboldal felháborodása szinte elemi erővel tört ki. Kozma Miklós belügyminiszter az interpellációra adott válaszában erőlyes megtorlást ígért. (Meg is történt, a gyalázkodó rópiratot elkohták, szerkesztőjét: Deme László századost pedig lakat alá tették. A szerkesztő.) Lázár Andor igazságügyminiszter szintén jól megmosta a legitimisták fejét s mind a ketten felhívták őket, hogy tartsák tiszteltben a törvényeket, főleg azt, amely a Habsburgokat a magyar trónra való igényüktől megfosztotta. A többi interpellációra adott válasz során alkalma nyílt Gömbös Gyula miniszterelnöknek is nyilatkoznia az ifjuságnak a kereső pályákon történt elhelyezéséről és a 48 órás ipari munkahétről.

November hó 4-én a felsőház is ülést tartott s nagy többséggel megszavazta a gazdatiszartozások rendezéséről szóló törvényjavaslatot.

November hó 5-én véget ért a képviselőházban az orvosjavaslat általános vitája. A felsőház pedig a bortörvényjavaslatot tárgyalta le. Napi-

Értékpapírokat,

kényszer- és hadikölcsönkötvényt, olasz vöröskereszt-sorsjegyet magas áron vásárol **Barna Bank, Budapest, V., Nádor-utca 26. Tőzsdével szemben.**
Telefon: 213—16, 104—67.

rend előtt érdekes felszólalás hangzott el. **Balogh Elemér**, a Hangya elnöke, a román külügyminiszternek a bukaresti parlamentben elhangzott magyarellenes kirohanását tette szóvá s kijelentette, hogy Titulescu miniszter állásfoglalása szinte lehetetlenné teszi, hogy a Dunamedencében élő népek közt tartós béke legyen. **Balogh Elemér** fejtegetéseit a felsőház minden tagja tapssal és éljenzéssel tette magáévá.

Széchenyi Aladár gróf interpellációjára **Gömbös Gyula** miniszterelnök közölte, hogy a **Szent István napjának** nemzeti ünnepé nyilvánítására vonatkozó törvényjavaslatot **Szent István** halálának 900-ik évfordulója alkalmából, tehát két év múlva terjeszti elő.

A NEP értekezlete

A **Nemzeti Egység Pártja** december hó 10-én értekezletet tartott, amelyen **Lázár Andor** igazságügyminiszter a **hitbizományi törvényjavaslat** kapcsolatban arra kérte a párt tagjait, hogy a javaslatot a képviselőházi tárgyalás alkalmával a bizottság által elfogadott szövegezésben fogadják el. Ezután **Gömbös Gyula** miniszterelnök szólt fel és azt hangoztatta, hogy a **hitbizományi javaslat** egyike a **kormány legfontosabb reformjavaslatainak**. Jelentette továbbá, hogy a **telepítési javaslatot január hó végén fogja bemutatni a földművelésügyi miniszter a pártban**. A gazdaadósságok kérdésének rendezése, a hitbizományi reform és a telepítési javaslat korszakalkotó reformokat jelentenek. A továbbiakban a miniszterelnök **Iványi Bélának**, a NEP országos elnökének és **Marton Bélának**, a párt országos főtákarának, a pártszervezet fejlesztéséért hálás köszönetet mondott. Végül reámutatott arra, hogy a kisebbségi fronton nincs a kormánynak olyan politikai ellenfele, aki olyan világnézettel és programmal tudna előállni, amely a nemzet nagy tömegeinek megnyerésére alkalmas.

A miniszterelnök beszédét a párt tagjai szűnni nem akaró tapssal fogadták.

Az októberi pénzügyi helyzet

Mint érdekes eseményt itt közöljük, hogy a pénzügyminiszter legutóbb kiadott jelentése szerint **október** hónapban az állami közigazgatásnál 1.800.000 pengő, az állami üzemeknél 900.000 pengő volt a bevételi többlet.

A Kormányzó Ur Üzenete a magyar hadigondozottakhoz

Vitéz nagybányai **Horthy Miklós** Kormányzó Ur csaknem egy óráig tartó magánkihallgatáson fogadta december hó 5-én a HONSZ országos elnökét, vitéz **Árvátfalvi Nagy István** dr. országgyűlési képviselőt, aki a Kormányzó Ur névnapja alkalmából tolmácsolva a hadirokkantak, özvegyek és árvák hódolatteljes jókívánságait, tájékoztatta a Kormányzó Urat, mint a HONSZ legfőbb védnökét, a hadigondozás ügyéről, a hadigondozottak méltányos kívánságairól, valamint a HONSZ munkásságáról.

A Kormányzó Ur meglehetősen érdeklődéssel hallgatta és helyesléssel vette tudomásul a HONSZ elnökének jelentését és azt üzenete a hadigondozottak összességének: nagy örömeire szolgál, hogy a **hadigondozottak hazafias, fejelemzett és egységes tábor** képeznek; továbbra is a legmagasabb pártfogásában részesíti a hősi tábor és mindenkor szívesen támogatja őket igazságos kérelmeikben. Ma, amikor szerte a világon a hullámok magasra csapnak, az a reménye, hogy a magyar igazság is utban van, amelynek beteljesülése valóra fogja váltani a hadigondozottak összes jogos kívánságait is.

VILÁGKRÓNIKA

Amióta az olasz-abesszin konfliktus áll a nemzetközi politikai élet előterében, minden hét meghozza a maga diplomáciai szenzációját. Az elmúlt hét legfontosabb külpolitikai eseménye kétségen kívül a francia miniszterelnök és az angol külügyminiszter párisi találkozása volt, amellyel a

népszövetségi szankciós bizottság összeülése előtt megegyezszer megkísérelték, hogy a nemzetközi politika kátyuba jutott szekerét a béke útjára segítsék.

A nagyhatalmak őszinte békevágát bizonyítja ez a tanácskozás, amelyen a feszült angol-olasz viszony ellenére is az angol és francia szakértők által kidolgozott tervek alapján megegyezszer kísérletet tettek arra, hogy az olasz-abesszin ellentéteket elsimítsák, illetőleg a háborút befejezzék és olyan megoldást találjanak, amely minden felet tökéletesen kielégít. A vezető kormányférfiak tanácskozási természetesen hosszas diplomáciai értekezések előzték meg és **Mussolini** az olasz képviselőházban nagy külpolitikai expozét mondott, amelyben ismételtelen leszögezte Olaszország álláspontját és kijelentette, hogy a diplomáciai tanácskozások nem állíthatják meg Olaszország afrikai hadseregének előnyomulását és amennyiben a december hó 12-én összeülő szankciós bizottság az Olaszország ellen irányuló megtorlásokat valóban megszigorítaná és a köölaj bevitelét Olaszországba eltiltaná, ez csak súlyosabbá tenné az amugy is feszült külpolitikai helyzetet, mert Olaszország elszánta magát arra, hogy a megtorlásokat elrendelő államokkal a diplomáciai érintkezést megszakítja.

Anglia és Franciaország vezető politikusainak találkozója alapján a két nagyhatalom közös jegyzékét intézett Olaszországhoz, amelyben pozitív békeajánlatot tettek. Az ajánlatok, amelyek Olaszországnak csaknem minden kívánságát tekintetbe veszik, alapot nyújthatnak a háború befejezésére s Párisban azt remélik, hogy **Mussolini** és kormánya elfogadja a nagyhatalmaknak ezt az

Antal István dr. igazságügyi államtitkár beszámolóbeszédet mond Jászberényben

utolsó ajánlatát. A római politikai körök egyelőre minden nyilatkozattól tartózkodnak, miután a nagyhatalmak közös jegyzékét a kormány még nem tanulmányozta át, de általában az a vélemény alakult ki az olasz sajtókörökben, hogy az *ajánlott megoldás nem elégítheti ki teljes mértékben az olasz kívánságokat*. A keletafrikai hadszíntéren ugy olasz, mint abesszin részről élénkebb hadműveleteket jelentenek. Az olasz repülőosztagok tovább folytatták felderítő és az előnyomulást előkészítő munkáját és hevesen bombázták az abesszin táborokat. Abesszin jelentés szerint maga a négus is csak csodával határos módon menekült meg az olaszok bombazáporából.

A most megválasztott angol képviselőházat magasszárnyalású trónbeszéddel nyitotta meg az angol király. Beszédében Európa legaktuálisabb külpolitikai problémájával, az olasz-abesszin háborúval is foglalkozott és hangsúlyozta, hogy az angol kormány továbbra is fel fogja használni minden befolyását arra, hogy a békét olyan alapon, amely ugy Olaszországnak, mint Abessziniának, valamint a Népszövetségnek is teljes mértékben megfelel, megteremtse.

Az angol parlament első rendes ülésén az ismert magyarbarát képviselő: Moore ezredes szólalt fel és a szerződések revízióját követelte, mert ezzel eltüntetné azokat az igazságtalanságokat, amelyek egy új világháború magvát hordják magukban. Sir Robert Gower, az angol alsóház közep európai csoportjának megteremtője egyik nyilatkozatában kijelentette, hogy a közep európai csoport az új alsóházban is megalakul és ennek tagja lesz minden képviselő, aki már a régi parlamentben is érdeklődött a közep európai ügyek iránt, mert Magyarország egyetlen barátját sem vesztette el Angliában.

A román parlamentben Bethlen György gróf felszólalása közben Titulescu külügyminiszter éles közbekiáltásokkal támadta a romániai magyar kisebbséget és szemükre vetette, hogy minden ügyükkel azonnal a Népszövetséghez szaladnak. Bethlen György felszólalása után beszédet is mondott Titulescu, amelyben megismételte közbekiáltásait és felindulástól remegő hangon kiáltotta oda a magyar pártnak, hogy az a vágyuk, hogy az ezeréves Magyarország újra talpra álljon, soha meg nem valószínűsít.

Tervezet a mezőgazdasági betegbiztosításról

A Turul-Szövetség december hó 4-én tartott táborozásán Antal Lajos dr. tartotta meg előadását a *mezőgazdasági betegbiztosításról* és tervezetét mutattott be, amellyel még a jelenlegi súlyos gazdasági helyzetben is el lehetne indítani a szervezett mezőgazdasági betegellátást. A *szükséges összeg 30—40 millió pengőt tenne ki*. Antal Lajos dr. tervezete alapján különösen nagy jelentőséggel bírna az anyasági és terhelességi segély, amely esetenként a tervezet szerint körülbelül 81 pengő volna. A 30—40 millió pengőnyi tőkét részben a husz holdon felüli földbirtok progresszív megadóztatásával, részben az örökösödési adó radikális felemelésével és a kartelekre kirovandó nép-egészségügyi adóval lehetne fedezni. Ezzel a rendszerrel lehetővé válna a nincstelen mezőgazdasági munkásságnak és a mindennapi kenyerért küszködő husz holdon aluli kisbirtokoságnak, hogy maga és családjának egészségét megvédelmezhesse.

Buresch osztrák miniszter előadása a magyar-osztrák gazdasági kapcsolatokról

Buresch Károly dr. osztrák szövetségi miniszter december hó 9-én előadást tartott Budapesten az Ország-háza delegációs termében, az *osztrák-magyar gazdasági kapcsolatokról*. Buresch miniszter rövid történelmi visszapillantással kezdte előadását és ismertette a régi osztrák-magyar monarchia két állama kereskedelmi forgalmának adatait. Ez a forgalom a háború után következő összeomlás éveiben jelentékenyen visszafejlődött, amihez természetesen erősen hozzájárult a háború utáni önellátási törekvés is, míg a legutóbbi években a két kormány ismét visszavert a két gazdaságilag egymásra utalt ország kereskedelmi forgalmának kimélyítéséhez. Nagyban hozzájárult ehhez a római egyezmény is és az osztrák miniszter hálás köszönettel emlékezett meg a magyar kormány fáradozásairól, amellyel a forgalom fejlődésének útjából minden akadályt, még a valutáris akadályokat is elhárítani igyekezett. Az előadás után fogadás volt az osztrák követésén, amelyen a magyar kormány részéről Gömbös Gyula miniszterelnök, Winckler István kereskedelemügyi és Darányi Kálmán földművelésügyi miniszter is megjelent.

A Falu-Gazdaszövetség december hó 21-én kerületi gyűlést tart Székesfehérváron

A „Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség a nagysikerű szegedi és győri kerületi gyűlései után december hó 21-ik napjára Székesfehérvárra hívta össze a falvak népének képviselőit, hogy folytatólagoan megvitassa mindazokat az időszaki kérdéseket, amelyeknek megoldásától várhatjuk a magyar falvak lakóinak a mai válságos helyzetből való kimentését.

Aki figyelemmel kísérte eddigi gyűléseink menetét, láthatta, hogy Szegeden és Győrön a mezőgazdasági termelés új irányait és a termelés átszervezésének kérdéseit vitattuk meg és adtunk részletes javaslatokat. Székesfehérváron a falvak közigazgatásának mai helyzete kerül szóba különös tekintettel a mezőgazdálkodásra s itt nyílik majd alkalom arra, hogy az elhangzó előadások kapcsán a falvak kiküldöttjei feltárják közigazgatási, mezőrendőri sérelmeiket és rámutassanak a javításukra.

A magyar jegyzői kar két kiválósága lesz a fehérvári gyűlés előadója és pedig Koncz János dr. csepeli községi főjegyző, a Községi és Körjegyzők Országos Egyesületének elnöke, aki a falusi lakosság és a községi

közigazgatás kapcsolatát fejté ki, míg vitéz Föhrhencz Sándor dr. aszódai községi főjegyző pedig a *mezőrendőri eljárás újabb szabályozásáról* mondja el nézeteit. Mindkét előadó régi, munkás tagja Szövetségünk igazgatóválasztmányának, alapos ismerője a községek társadalmi és gazdasági életének és így előadásuk, nemkülönben az ahhoz fűződő vita a legmesszebbmenően tisztázni fogja a községi közigazgatásnak a mezőgazdasági élettel való kapcsolatát s megjelöli majd azt az irányt, amit a jövőben követnünk kell, hogy a közigazgatás egész szervezete úgy, amint arra valóban szükség van, a mezőgazdaságnak ne kerékkötője, hanem ellenkezőleg istápolója, fejlesztője, legerősebb támasza legyen.

A Falu-Gazdaszövetség tehát arra kér mindenkit, akinek a szívéhez nőtt a mostoha sorsban sínylő községek ügye, hogy a székesfehérvári gyűlésre jöjjön el. Különösen a kötelekünkhez tartozó községi fiókszövetségek, gazdakörök vezetőinek minél nagyobb számban való megjelenését kérjük. Ők ismerik legjobban a falu bajait, tárják fel tehát azokat nyíltan, mert összefogás, egyetértés a legjobb orvosság e bajokra!

Ajánló
szomszédodnak is a
VASÁRNAP-ot!

Akinek a szénakazalon nincs keresnivalója, ne menjen fel oda rakodáskor

Fábián Miklós rétközberencsi földmives szénát adott el a katonai kincstárnak s átadáskor fel akart menni az állami telepen levő, rakodás alatt álló kazalra. E célból a szénafelvonókészülékét, az ugynevezett gólyát használta, amely felborult, Fábián lezuhant és súlyos sérüléseket szenvedett.

A földmives kártérítési pert indított a kincstár ellen gondatlanság folytán előidézett baleset címén.

Most hozott végítéletet ebben az ügyben a Kuria és teljesen elutasította a keresetet.

Az indokolás szerint a becsatolt rajzból az tűnik ki, hogy a kérdéses felvonókészülék személyszállításra nincs berendezve s így Fábiánnak, aki meglehetősen földmives, már foglalkozásánál fogva tudnia kellett, hogy helytelen azt a kazalra való fel-

menetel céljából igénybe venni. Nem hivatkozhatik tehát arra, hogy a felvonót a szénarakodó munkások más alkalommal is használták és hogy a kincstár felelős közegei a közlekedés ilyen módját elnézték. Egyébiránt is Fábián nem volt a kincstár alkalmazottja s így nem állott kötelességében, hogy a szénarakodásnál segítőkész, tehát csupán elhatározásából és felelősségére ment fel a kazalra és így a balesetet gondatlan eljárásával maga okozta. Az a körülmény pedig, hogy létra nem volt, a kincstár gondatlanságát szintén nem állapítja meg, mert Fábián részére, akinek a kazalon keresnivalója nem volt, a felmenetel céljából nem tartozott létrát rendelkezésére bocsátani. Mivel tehát a kincstárt gondatlanság nem terheli, Fábián balesetéért kártérítéssel nem tartozik.

gazdasági szakcikkeket, a tanácsadórovatot, az asszony népnek szánt rovatoke. Ha valakinek szegyet út a fejébe egy-egy magyarázatra szoruló mondat, vagy fejezet, vitassák azt meg alaposan. A gazdák értelmi foka is különböző. Van köztük olyan koponyájú, aki hamarosan megemészti azt, ami a mezőgazdasági haladás terén új és hasznos dolog felmerül van azonban olyan is, aki csak hossz-szas meggyőzés után szánja rá magát arra, hogy gazdálkodási módján változtasson.

Adhatnók azt a tanácsot is, hogy teremtsenek a gazdák minden közösségben élénk gazdaköri és faluszövetségi életet. Tessék megpróbálni, de attól félünk, hogy azt a célt, amit fentebb vázoltunk, így nehezebb dolog lesz elérni. Hosszu évekre terjedő tapasztalataink szerint a népes gazdaköri összefüggéseknek megvan az a hátrányuk, hogy a legtöbbször az igazi célt: a gazdasági művelődés terjedését elnyomja a közséi és országos politika, amire ugyan szintén szükség van.

Ott ahol virágzó gazdaköri és faluszövetségi élet van, különben is sűrűn vannak szakemberek által tartott ismeretterjesztő és gazdasági előadások, ámde ezekből sokszor hiányzik a meghittség, a közvetlenség, ami mennyivel könnyebben fakad egy körülült meleg, barátságos buboskemence tövében, a mestergerendáról lógó petroleum, vagy — adja Isten mielőbb mindenhol — villanylámpa világítása mellett.

Különösen az Alföld tanyavilágában bajos a haladó gazdálkodás sok száz apróbb-cseprőbb, de azért lényegbe vágó szakkérdésének a megbeszélése. Öt-hat kilométernyire

Vitassuk meg a „Vasárnap” cikkei!

A lombhullásos, szép őszi napok után szinte átmenet nélkül beköszöntött az esős, sáros ősztű, aztán rövidesen itt lesz a hivatalos tél vastag hótakarójával, de az is lehet, hogy csak a maga dermesztő fagyával, zuzmarás szélviharaival. Mindegy, a tél mindenkor tél, ha egyébként nem, már csak azért is, mert korán beáll az alkony és fűtött helyiségbe tereli a falu népének apraját-nagyját.

A telet a falusi gazda pihenőnapjai közé számítja a köztudat. Van benne valami igazság, de ha megszavaztatnók Magyarország földmivelőit, kelleténél is több akadna olyan közöttük, aki a pihenés szóra csak a vállát vonogatná s aztán így szólna:

— Kényszerpihenő ez csak, akadna bizony a ház körül is, a mezőn is elég tenni való, amit azonban lámpavilág mellett nem igen lehet elvégezni.

Ha így áll a dolog, akkor gondolkunk ki mégis valami okosat, amivel a téli idők meddőségét el lehetne tüntetni, amivel a téli estéket hasznosítani lehet.

Szerény nézetünk szerint igenis volna mód rá, hogy a lámpavilágos téli esték a falu minden gazdjára nézve igazán hasznosíthatók legyenek. Használjuk fel például a téli estéket művelődésre, olvasásra és az olvasottak alapos megvitatására.

Sok-sok ezer falusi és tanyai portára jár a Falu-Gazdaszövetség lapja: a „Vasárnap.” Üljön össze télen

esténként 2—3 szomszédos porta felnőttje és serdülő ifjusága, férfiak, asszonyok egyaránt s míg egy része tollat foszt, vagy kézimunkázik, vagy kukoricát morzsol, addig a legékebb szavu sorra olvassa fel a Vasárnap cikkei. Ezek elsősorban tájékoztatják a világ folyásáról, a politikai eseményekről, a gazdasági viszonyokról, aztán vegyék sorba a

Az olasz polgárok felajánlják aranytárgyaikat a haza oltárára

A háttérben egy plakát látható ezzel a felirattal: „Az aranyat adjátok a hazának!”

fekvő tanyákról* uttalan-utakon a gazda nem járhat be mindennap a község belterületére, de a szomszédolás könnyebben keresztülvihető.

Az angol közmondás szerint: *az idő pénz.* A közmondás nem tesz különbséget nyári vagy téli idő közt, de viszont azt minden józanul gondolkodó ember belátja, hogy csak a jól felhasznált idő jelent pénzt, anyagi vagy erkölcsi hasznót. A téli korán beköszöntő esték hasznosításának legjobb módját tártuk a *Vasárnap* olvasói elé abban az őszinte reményben, hogy jóakaratu gyakorlati tanácsunknak széles körben lesz fogadtatja.

ADÁS-VÉTEL

Eladnék könnyűtörött **diócesmetét** egy méteren alul 10, egy méteren felül 20, másfél méteren felül 30 fillérért. Ugyanígy **besztercei szilvát** is, postára vagy vasútra adva, fagymentesen csomagolva, igazolvánnyal, utánvétellel. Szállítás egész télen. A *Vasárnap* e rovata révén rendelőkől számos elismerőlevél. Cím: *Békefi László iskolagazdát, Zalaközpány, Zala megye.*

Szőlősgazdák figyelmébe! Mielőtt szőlőültványt rendelne, a saját érdekében kérje a szőlőtelepítések felújítására és kezelésére, valamint a szőlőfajták ismertetésére vonatkozó szaktanácsokkal ellátott nagy képes árjegyzékemet, amelyet díjmentesen küldök. Számos éven át kifejtett bescsületes kiszolgálásomért a rendelők részéről több elismerő és köszönő levéllel rendelkezem. A legpontosabb kiszolgálást garantálom. Cím: *Tóth János, Gyöngyös, Postafiók 82. sz. Szőlőültványtelepe; Abasár; szőlőtelepe és lakása: Visontai szőlőhegy.*

Eladnánk egy **Duplex filmdia pozitív vetítógépet** és egy **rendes mozgóvetítógépet**, akkumulátor, vagy hálózati fényforrással. Cím: *Faluszerzés, Bakonycsanak.*

GAZDATUDÓSÍTÓ

December hó 17-én tartja közgyűlését az Országos Mezőgazdasági Kamara

Az Országos Mezőgazdasági Kamara december hó 17-én tartja évi rendes közgyűlését az OMGE nagytermében, vitéz *Mecsér Endre* országos elnök elnökletével. A közgyűlésen a kamara vezetősége részletes beszámolót fog nyújtani a mezőgazdaság helyzetéről, utána a kamara szakosztályai tesznek jelentést munkásságukról, majd tárgyalásra kerül a kamara jövő évi költségvetéséről és végül egy **baromfi-fizikósztály** alakítása ügyében döntenek.

A magyar homoki bortermelés problémái

A *Szegedi Gazdasági Egyesület* december hó 8-án tartott gazdasági ülése a homoki bortermelés ügyével foglalkozott. *Hunyady Vass Gergely* dr. országgyűlési képviselő elnöklésével, *Baross Endre* országgyűlési képviselő felszólalásában kiemelte, hogy új korszak előtt áll a szőlő és borgazdaság. A Magyarországon 367 ezer katasztrális hold szőlőterületből 310 ezer az ősholdon aluli kisbirtokos tulaj-

dona. A bortételek igazi haszna nem a kivétel, hanem a belső elhelyezés. Ennek pedig egyik fontos módja a szesz-ként való feldolgozás. Reméli, hogy győzelemmel fog végződni a magyar szeszipar és a magyar borgazdaság között dúló harc a borgazdaság javára. *Teleki Mihály* gróf arról beszélt, hogy az Alföldön szükséges a szőlőtermelés, mert évenként visszatérő munkakalmat jelent. Többek felszólalása után a gyűlés egyhangúlag elfogadta a határozati javaslatot.

Mezőgazdasági gépkezelői tanfolyam Miskolcon.

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara a miskolci Fa- és Fémipari Szakiskolával karöltve január havában a mezőgazdasági üzemből használatos motoros erőgépek (traktorok) kezelésének és vezetésének elsajátítása érdekében, valamint a cséplő-szekrények és vetőmagtisztító gépek helyes kezelésének megismertetésére végeztet mezőgazdasági gépkezelői tanfolyamot rendez. A tanfolyam három héttig tart. A tandíj és vizsgadíj 15 pengő. A tanfolyam elvégzéséről a résztvevők bizonyítványt kapnak. A tanfolyam ideje alatt az ellátásról és elszállításáról a tanulók maguk gondoskod-

nak. A tanfolyamra jelentkezni lehet személyesen vagy írásban a Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamaránál, (Miskolc, Szemere-u. 20. sz.). A tanfolyam megkezdésének pontos ideje a jelentkezők számától függ, ezért részvételi szándékát mindenki legkésőbb jövő évi január hó 4-ig jelentse be.

Hol és miért váltják be a dohány-magot?

A dohányjövődék az olajmagértékesítő szövetkezetnek engedélyt adott, hogy az 1935. évben termelt dohánymagot a dohánytermelőktől meghatározott áron és feltételek mellett bizományi értékesítésre és csak belföldi olajgyártás céljaira átvehesse. A szövetkezet az 1935. évben Magyarországon termelt és felajánlott dohányterménységet átvételére kötelezi magát. Az egészséges, 96%-os tisztaságú dohánymagért métermázsánként ab budapesti, kápolnai, kiskunfélegyházi, mezőkövesdi, nagydorogi, nyíregyházi és szolnoki dohányberváltó hivatalok telepe 17 pengő 34 fillért fizet a dohánytermelőnek. A dohánymag árát a szövetkezet az átvétel napján a beváltóhivatal színhelyén az átvétel után mázsánként 34 fillér jutalék levonásával készpénzben fizeti ki.

Nem szövetkezeti tag a közgyűlésen mint meghatalmazott sem vehet részt

A szövetkezeti ügykezelésnek és a szövetkezeti tagok jogviszonyának kérdését illetően egy rendkívül érdekes perben hozott ítéletet legutóbb a királyi Kuria. Azt kellett eldönteni, hogy képviselheti-e a szövetkezeti tagot a közgyűlésen olyan meghatalmazott, aki maga nem tagja a szövetkezetnek. A Kuria ítélete szerint nem képviselheti.

A tényállás szerint *Dobos István* földműves, mint az *Üllői Hitelszövetkezet* tagja, meghatalmazta *Lengyel Ernő* dr. üllői ügyvédet, hogy őt a szövetkezet közgyűlésén képviselje. A szövetkezet vezetősége azonban az ügyvédet megakadályozta abban, hogy a tárgyalóteremben megjelenjen és a közgyűlésen résztvegyen, azzal az indoklással, hogy nem tagja a szövetkezetnek.

Dobos István emiatt pert indított az *Üllői Hitelszövetkezet* ellen közgyűlési határozat megsemmisítése iránt.

Az érdekes ügyben a minap hozott a királyi Kuria jogerős ítéletet és *Dobos* keresetét elutasította. Az ítélet szerint az 1898. XXIII. t.c. értelmében alakult gazdasági és ipari hitel-szövetkezetek közgyűlésén hozott határozatok megsemmisítése iránt az idézett törvénycikk 29. §-a értelmében a szövetkezet tagja csak abban az esetben indíthat a szövetkezet ellen keresetet, ha a törvény-, vagy alap-

szabályellenes határozat által jogában egyéni sérelmet szenvedett. Ilyen egyéni jogsérelem hiányában azonban a törvénnyel vagy az alapszabállyal ellenkező közgyűlési határozat megsemmisítését csak perenkívüli uton kérheti az illetékes cégbírósnál. *Dobos* ügyében azt kell vizsgálni, hogy a megtámadott közgyűlési határozat okozott-e neki egyéni jogsérelem?

A királyi Kuria úgy találta, hogy ez az egyéni jogsérelem a kereset indításakor nem volt meg. Az 1898. XXIII. t.c. 27. §-a és a szövetkezet alapszabályainak 39. §-a értelmében a szövetkezeti tag a közgyűlésen személyesen vagy képviselve jelenhet meg. Az alapszabályok 39. §-ának 3-ik bekezdése szerint azonban szövetkezeti tag képviselője a közgyűlésen csak szövetkezeti tag lehet. Az alapszabályoknak ez a rendelkezése törvénybe nem ütközik és megfelel a szövetkezetek üzleti élete ama jogos magánérdeket szolgáló gyakorlatának, amely az üzletmenetet idegen — esetleg káros — befolyástól mentesíteni és a szövetkezet ügyeiben a döntést a szövetkezeti tagok személyes közreműködésére kívánja szorítani. Ennek folytán pedig, mivel a megbízott ügyvéd nem tagja a szövetkezetnek, nem sérti a törvényt és az alapszabályokat, sőt ez utóbbinak teljesen megfelel a szövetkezet amaz intézkedése, hogy az ügyvédet a közgyűlésen való részvételből kizárta.

A termelésnek az export irányában való megszervezése

Irla: Serbán Iván dr. m. kir. gazdasági főtanácsos, a Külkereskedelmi hivatal elnöke

(4-ik, befejező közlemény.)

Igy például: A buzaértékesítésnél minden vevőt köteleztünk arra, hogy minden egyes kötését a vételár feltüntetésével bejelentse, hogy megállapíthassuk, megfelel-e az ár az illető vidék termelői árának. Ez állandó ellenőrzés alatt áll. A magtermeltetési szerződéseknél az a helyzet, hogy a felárat a termelőtől a cég — a hivatal által javasolt rendszer szerint — csak akkor kapja meg, ha a termelő részére biztosított árat az Országos Mezőgazdasági Kamara megfelelően találta. — A burgonyakivitelnél a Hivatal által életrehívott gazdaellenőrző-bizottság állapítja meg a fizetendő termelői árakat. Ugyanez történik a hagymakivitelnél. — A baromfi- és tojáskivitelnél a múlt évben kezdtük meg az úgynevezett helyi gazdaellenőrzőbizottságok felállítását, amelyek feladata, hogy a helyi piacokon, hetivásárokon állandóan ellenőrizzék azt, hogy a baromfiért és tojásért a gazdának fizetett árak megfelelnek-e a kivitelnél elérhető igazságos termelői áraknak. Ezeket a bizottságokat a Külkereskedelmi Hivatal megfelelő időközönként tájékoztatja arról, hogy az illető vidéken milyen árakat kell a kereskedelemnek fizetnie. Ma már 72 ilyen helyi bizottság működik. — A Gyümölcs- és zöldségpiacokon az idény alatt mindenütt a Külkereskedelmi Hivatal ellenőri a helyszínen ellenőrzik az áralakulást és a termelőnek fizetett árakat abból a szempontból, hogy megfelelnek-e a külföldi áraknak. — Hasonló állandó ellenőrzés alatt tartjuk a szarvasmarha- és sertéspiacokat is és haladéktalanul megteszük a szükséges intézkedéseket ott, ahol ez szükségesnek mutatkozik. A kontingentait piacokra történő kivitelnél — például az osztrák szarvasmarha és sertés és a német szarvasmarhakivitelnél — közvetlenül a hízaló gazdák-nak adja ki a Hivatal a kiviteli kontingenseket, hogy így biztosítsa számukra a teljes külföldi árat.

Mindezekről az intézkedésekről, amelyek a gazda érdekében történnek, csak nagyon változatos képet adhattam. De ezekből is méltóztatik látni, hogy határozottan, őszintén és következetes rendszerességgel törekszünk annak a nehéz feladatnak a megoldására, hogy a mai zűlalt és áttekinthetetlen viszonyok között is a legmesszebbmenően biztosítsuk a mezőgazdaság oly fontos érdekeit.

Méltóztatnak látni azt is, hogy a hivatalos szervezet magában véve itt sem tudja a célt elérni és szüksége

van a gazdák szervezetségére és közreműködésére.

A termelésnek az export érdekében való megszervezését három mozzatra bontottam. Mind a három esetben kimutattam azt, hogy mily döntően fontos szerepet játszik abban az, hogy mily mértékben tudjuk a termelői szervezeteket, érdekképviselőket és a velük karöltve alakítandó más gazdaszerveket bekapcsolni ebbe a munkába. Jól tudom, hogy a rendszer még nem tökéletes és az az elhatározott szándékom, hogy a tökéletességet elérjük. Erről a helyről is kérem ezért a gazdaközönség támogatását és közreműködését ebben a munkában, amelyet gyakorlatilag úgy kívánok folytatni, hogy a legközelebbi jövőben az összes Mezőgazdasági Kamaráknál sorozatos értekezleteken személyesen tárgyalom le a gazdaközönsséggel mindazokat a kérdéseket, amelyek az eddigi rendszer esetleges hiányainak teljes kiküszöbölésére alkalmasak.

Befejezésül engedjék meg, hogy csak néhány erőteljes vonallal vázoljam fel a szövetségi kérdést.

Kétségtelen, hogy mindazok a célok, amik a termelésnek az export irányában való megszervezésére vonatkoznak, — tehát a felsorolt három mozzanat — vagyis:

1. A mezőgazdasági termelésnek a piacokhoz mennyiség és minőségi te-

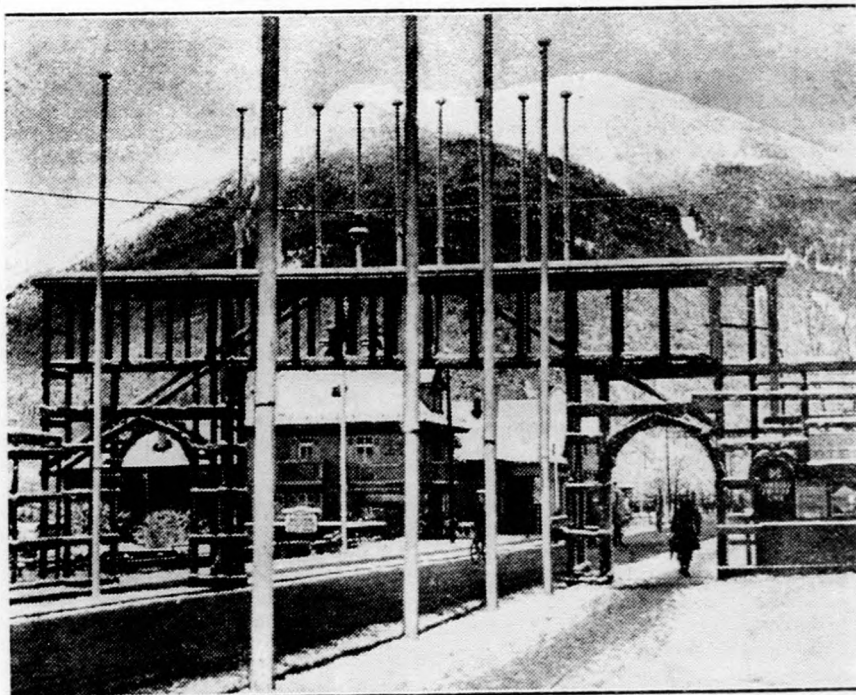
kintben való alkalmazkodása;

2. az árúknak magánál a termelőknél való piacosítása;

3. a külföldi piacokon elérhető áraknak a termelő részére való biztosítása; ismétlem, ez a három mozzanat a szövetségi keretben érhető el a legkönnyebben. Ilyen keret nélkül a kisgazdaságok százezreit alig lehet oly közel hozni a külföldi piacokhoz, ahogyan az szükséges volna. Alig lehet a mezőgazdasági termelés és értékesítés szervezetségéről beszélni addig, amíg sok száz ezer kis gazdasági üzem az összetartozás, az együttműködés és közös érdekvédelemben rejlő gazdasági lehetőségeket meg nem látja és gyakorlatilag nem hasznosítja.

Alig van ország, ahol elméletileg az agrárpolitikai irodalomban, az érdekképviselői munkában, kongresszusokon, gyűléseken, értekezleteken, a dobogóról többen és behatódóbban foglalkoztak volna az utolsó félszázadban a szövetségi kérdéssel, mint nálunk. De ha őszintén akarunk lenni, meg kell állapítani, hogy ehhez a nagy szellemi és elméleti munkához képest éppen a szövetségi értékesítés és termelés terén az eredmény majdnem a nullával egyenlő.

Van egy fogyasztási szövetségi szervezetünk: a Hangya; van hitel-szövetségi hálózatumk és van egy — inkább a nagy- és középbirtokot

Garmisch-Partenkirchen készül a téli olimpiászra.

amely február hó 6-án kezdődik a gyönyörű németországi téli sporthelyen

Szétszedve

Munkában

Legújabb szabadalom

„NETTOSPRICC“dugattyunélküli
gyümölcsfapermetező készülék.

Olcsó, nincs benne bőrozás, nem szárad ki, nem romlik, nem kopik. Egy perc alatt szétszedhető és könnyen tisztítható. Alkalmas permetezésre, fertőtlenítésre, megszélésre, úgy bármilyen edényből, mint háti puttyonyból.

Kérjen díjtalan leírást.

Gyártja és forgalomba hozza:

Takács Károly, nyug. Máv. elöljáró,
Budapest, VI., Kerekes-utca 28.

csoportosító — központi jellegű nagy értékesítő és áruszóvetkezet: a *Mezőgazdák Szövetkezet*. Van végül egy szerv a gabonaértékesítő akció lebonyolítására: a *Futura*. De e kitűnően vezetett és céljait kiválóan betöltő hasznos szervek mellett — a most újból alakuló *tejszövetkezetek*en kívül — méltóztassanak nekem *csak egy olyan gabona-, termény-, burgonya-, baromfi-, és tojás-, gyümölcs- és zöldség-, vagy állatértékesítő szövetkezetet* említeni, amely *valun egészséges alapokon, valódi szövetkezeti szervezettel* foglalja össze a *kisgazdákat, abból a célból, hogy tagjainak terményeit vagy állatait a tiszta szövetkezeti elv szerint értéke-sítse*. Most kezd ezzel behatódobban foglalkozni a *Hangya*, de csak lassu lépésekben haladhat előre.

Ezek volnának azok a szövetkezetek, melyek létjogosultságát a szövetkezeti eszme ellenlábasa: a kereskedelem is elismeri. Ezek volnának azok a szervek, amik a kisgazdát megkímélnék attól, hogy gabonáját a hetipiacon adja el jelentékeny levonások mellett, hogy kupeczek szedjék össze potom áron a lucernát, lóherét, babot, a napraforgót és tökmagot; attól továbbá, hogy kofák vegyék össze a baromfit a hetivásáron; attól, hogy házalók szedjék a tojást; hogy az áralakulás teljesen bizonytalan esélyeinek kitéve reggel 3 órától délelőtt 10 óráig legyen kénytelen ácsorogni a gyümölcs- és zöldségpiacon két kosár barack, uborka vagy saláta mellett; attól, hogy a forgalomba hozott sertéseit a „szedett sertés” forgalmával és árával bélyegezzék meg és hogy hizlalt szarvas-

marháját soha nem értékesítheti a magasabb értékű egységes vagon-tételben; egyszóval ezek a szervek volnának azok, amelyek a *kisgazdát* az értékesítés és export tekintetében is egyenlő színvonalra hozhatnák a nagyobb üzemekkel, egyenlő partner-ré tennék az exportáló kereskedelem-mel és biztosíthatnák azt, hogy a kis-gazda megkapja verejtékes munkájának annyira megérdemelt valódi

ellenértékét. Csak ilyen szervezetek útján lehetne a termelésnek az export irányában való tökéletesebb megszervezéséről komolyan beszélni. De ezt a szervezési munkát csak maga a *gazdaközönség* és annak érdekképviseleti szervei teremthetik meg; ennek szervesen kell kifejlődnie, magának a *gazdaközönségnek* a lelkéből és akaraterejéből.

(Vége.)

Üzenet az Olaszországban járt összes gazdaitjához!

Fiuk! Legutóbbi felhívásomban arra kértem mind a három csereakcióban résztvevőket, hogy pontos tartózkodási helyüket közöljék velem. Az üzenetben a többi kérdések is megvoltak. Még mindig hiányzik egy-kettőnek a válasza. Nagyon kérem azokat, akik eddig még nem küldötték be a kért jelentéseket, azt haladéktalanul tegyék meg, mert csak akkor tudok intézkedni, ha az összes Olaszországot járt gazdaitjak válasza beérkezett. Várom tehát a hiányzókat jelentkezését.

*

Vargay Lajos, Egyházashelye: Kérvényedet megkaptam. Személyesen vittem át. Megígérték és ha mód van rá, teljesíteni fogják. A gazdaitjak névsorát küldöd be. — **Ifj. Lember István, Tiszafüred:** Pontos jelentésed read vall. Alapos, kimerítő munkát végeztél. Tekintettel arra, hogy sok az ifjúsági egyesület, újat nálatok nem alakítottunk. Barátaid névsorát köszönöm. Levélben bővebbet. A legközelebbi járási értekezletre lemegyek, akkorra összehívjuk a fiukat. Nyáron igen nagy szeretettel emlékeztek meg rólad Corniánálban. — **Nagy József, Hatvan:** Végre életjelt adtál magadról. Örülök, hogy önállósított magadat. Mindenben támogatlak. A részletes jelentést köszönöm. Legközelebbi hatvani látogatásomkor meglátogatlak. Ha Pestre jössz, keress fel bennünket. Hozd magaddal rajzaidat és festményeidet. Terveim vannak Veled.

— **Tomasovszky János, Nyíregyháza:** Igazi fegyelmezett, katonás levél. Sülle Dénes titkárt urat így is köszöntöm. A népművelési gazdasági előadón nagyon szívesen résztveszek, közöld vele, hogy a tárgyatban irjon nekem. Örömmel várom sorait. Az ifjúsági egyesületben pedig készítsd elő, hogy amikor a népművelési előadást megtartanám, ott is beszélhessek. Továbbra is előre a megkezdett uton! Barátaid hallgatnak! A sok szép fényképet köszönöm. — **Takács László, Vönöck:** A visszajáró pénzt annakidején kedves szüléidnek elküldöttük. Ezzel tehát rendben vagyunk. Küldjed be az összes fiuk nevét, akik az ifjúsági körök meg akarják alakítani. Keresd az érintkezést a többi vasmegyei Olaszországot járt barátaiddal. Ha arra járok, felkereslek. — **Mindenkinek!** Fiuk, sokan közlöltek még hallgatnak. Lehetet-

len, hogy annyira el legyetek foglalva, hogy egy levelezőlap írására sem jut idő-tök. A makóiak, szeghalmaiak, debreceniek azonnali jelentkezését kérem. Legközelebb lekötöm mind a három csereakcióban résztvevőket pontos címét, hogy így a bajtársi és gazdaitársi szellemet egymás között ápolni tudjátok. Szeretettel köszönt atyái jóakarótok

SZEKERES LÁSZLÓ

PÁSZTORTÜZ

A szarvasi határ pusztuló fenyőfái

Az áldott Békés vármegyéből, gazdag városai és nagy falvai közül iskoláról is egyik legnevezetesebb hely és város Szarvas. A jó módú, szorgalmas gazdanép tengersok tanyával, gyönyörű ligetekkel is benépesítette, megszépítette bent a várost, kint a messze határt. De most, midőn a „Szarvasi Közlöny” helyi újságot olvasom, elszomorodok.

Azt írják, hogy Szarvas határából lassanként kipusztulnak az évszázados csodaszép ligetek híres fenyőfái. Ezideig ismeretlen szű támadta és támadja meg a sorra pusztuló óriás öreg fenyőket.

Az Anna-liget, a Kis-Körös bájosan kanyargó partjai, Erzsébet-liget, Pepi-kert lassanként mind tarlot-takká válnak. Elsorvadnak, kiszáradnak az egykori hatalmas fenyők. Különösen a lucfenyők pusztulása gyakoribb. A hatalmas fák kérge alatt gyilkosmód rácsáló apró szűférgék ellen nincs más védekezés, minthogy kivagdassák a sorvadó fákat. Az Alföld eme ritka szépségei ekként pusztulnak, ritkulnak s reményünket kellené veszteni, ha nem lennének már olyan kiváló szakembereink, mint Józsa Mihály, a szarvasi jeles, derék községi főkertész és a természetbárárt, nemeslelkű szarvasi gróf. Utóbbi saját parkjában, előbbi, azaz Józsa főkertész a község ligeteiben egészséges, erős ültetvényekkel igyekeznek pótolni, helyreállítani a pusztuló, hirtelen, szép szarvasi fenyőligeteket.

MÓRICZ PÁL

SZÖVETKEZETI ÉLET

A földbérlet-szövetkezetek és birtokpolitikai jelentőségük

A Falu-Gazdaszövetség, Széchenyi Szövetség és Cserkesz-szövetség faluszemináriumának legutolsó előadás-sorozatában Both Dezső dr., az OKH igazgatója tartott a fenti kérdéssről nagy tetszést keltő előadást. Előadásában mindenekelőtt rámutatott arra, hogy Magyarországon a huszas évek földreformjának végrehajtása nem jelentheti azt, hogy földbirtokpolitikai tevékenységre ezután már szükség nincsen, mint ahogy helytelen az az álláspont is, amely szerint új földosztást kell végrehajtani. A földkérdés nálunk mindig állandó érdeklődés tárgya. A föld és népe együtt: a nemzet, az ország, a haza, tehát soha szem elől nem téveszthető államérmék a föld birtoklásának egészséges megoszlásáról való gondoskodás.

A legutóbbi földreform Magyarországon a nagybirtokosok országából kisbirtokok hazáját létesítette, ma már az ingatlanok nagyobb fele van a kisbirtokosok kezén, sőt ha a szántóterületeket vizsgáljuk, úgy megállapíthatjuk, hogy ezeknek kétharmada a kisbirtokosoké. Mégis az élet halad, a viszonyok nem merevednek meg. Ezért állandóan elő kell segítenie az állam mindenkori kormányának a magyar földművelő nép földhözjutását. Az erre alkalmas eljárások és intézkedések, amelyeket a földbirtokpolitika igénybe vehet, különösen a telepités, parcellázás és haszonbérlet alakjában való földhözjuttatás. A legutóbb említett eszköz a legigénytelenebb, mert a legkevesebb anyagi erővel tud szép eredményeket elérni.

Hazánkban ugyanis, sajnos, mindenkor nagy volt a pénzhány. Nem csoda, ha a nemzet jobbja a haszonbérleti alakban való földhözjuttatás módszerének alkalmazásával kívántak kísérletezni és keresték ennek legtöbb sikert ígérő megszervezési módját. Így indult meg hazánkban a század elején a Magyar Gazdaszövetség kezdeményezésére a földbérlet-szövetkezeti mozgalom, amelyet aztán a hazai viszonyoknak legmegfelelőbb módon az Országos Központi Hitelszövetkezet szervezett meg nagy szövetkezeti hálózatának keretében és tett kétségbevonhatatlanul eredményessé.

Ma már az OKH kötelékében mintegy 45–50 földbérlet szövetkezeti szakcsoport mintegy 6000 taggal körülbélül 26.000 katasztrális holdat hasznosít bérlet útján.

A mozgalom fejlődésének és a szövetkezeti földbérletek szervezetének, valamint működésének részletes ismertetése után az előadó azt a követ-

keztetést vonta le, hogy a szövetkezeti földbérletek minden vonatkozásban annyira beváltak, hogy a magyar földbirtokpolitika nélkülözhetetlen eszközeiként tekinthetők. Alkalmazhatók önállóan, egyéb eszközök mellett párhuzamosan, de egy nagy országos akció előkészítő átmeneti megoldásként is! S minthogy a nemzeti birtokpolitikának mind társadalmi, mind gazdasági szempontból jól bevált módszerét jelentik, azokat a tervezett nagy magyar telepítési politika sem nélkülözheti!

Hitelszövetkezeti székházavatás Felsőiskázon. A felsőiskázi hitelszövetkezet új hajlékot építtetett, amelyet december hó 8-án, vasárnap adtak át rendeltetésének. Az egyházi megáldás után jól sikerült műsoros ünnepély volt, majd közebed, melynek keretében lelkes ünnepsében részesítették Schandl Károlyt, az OKH al-elnök-vezérigazgatóját. Az üdvözlő beszédet Nagy Béla, a szövetkezet elnöke, mondotta, háláját és köszönetét fejezve ki azért az atyai gondoskodásért, melyben az alelnök-vezérigazgató a szövetkezetet mindig részesítette. Schandl Károly válasza után beszéltek még Fóky Miklós plébános, vitéz Nováky Lajos lelkész, Hannig Sándor főjegyző és Kiss Jenő tanító.

A bakonycsernyei Faluszövetség értekezlete

A Bakonycsernyei Faluszövetség december hó 4-én értekezletet hívott össze a népház nagytermébe, amelyre több község vezetőjegyzője, lelkésze, tanítója, bírái, iparosai és gazdái gyűltek össze.

Az értekezletet Szlovák Pál lelkész, megyebizottsági tag, a bakonycsernyei Faluszövetség elnöke, nyitotta meg, majd ismertette a villanyügyet, a veszprémmegyei községek fájó pontjait. Tíz fillért kell fizetniök a Pannónia-áramszolgáltatónak az áram hektó wattjáért, 1 pengő használati díjat az árammérőórakért havonta, amikor az óra ára csak 36 pengő. Az órák nincsenek hitelesítve és sok a zavar az áramszolgáltatásban. A körzeti szerelő nem Bakony-

csernyén lakik, ahol legtöbb az áramfogyasztó, hanem Ácsteszénen, egy ezer lelkes kisközségben. Indokoltnak tartja az áram árának 40 százalékos és az óradíjnak megfelelő mérséklését. Az indítvány általános helyeslésre talált.

Ezután Vibor Géza, a bakonycsernyei Faluszövetség ügyvezető-elnöke, ismertette az elhanyagolt ut és közlekedés kérdését. Bár a Bakony ezen elhanyagolt vidékének vasutvonalra is szüksége volna, mégis csak olyant javasol, ami nehézség és nagyobb áldozat nélkül hamarosan megvalósítható. Így a Söréd-Bodajk-Bakonycsernye-Zirci utvonal rossz szakaszainak megépítését, mert ezáltal Csákváron, Bicskén át a legrövidebb autóúthoz jut a felső Bakony, amely 40–50 kilométerrel rövidebb, mint a jelenleg használható utvonal. A közlekedés állami autóbuszjárat létesítésével oldható meg. Bodajk-Bakonycsernye-Zirc és Bakonycsernye-Bakonyzombathely vonalakon indokolt volna az autóbuszjárat megindítása. Történt már ezirányban lépés, ígérlet is elhangzott, sajnos azonban más vidékkel tévesztették össze Bakonycsernyét és az autóbuszjárat megindult Veszprém és Zirc között, ahol a Győr-balatoni vasuton ugyanis sűrű vonatközlekedés van.

Az indítványt a jelenlévők ellenvélemény nélkül elfogadták.

Elhatározták még Bakonycsernyén a Magyar Turista Egyesület bakonycsernyei osztályának megalakítását. Kérik továbbá, hogy a kormányzat juttasson nagyobb kedvezményt a hadirokkantaknak, özvegyeknek, árváknak és a frontharcosoknak az OFB által juttatott földek vételárának fizetésénél.

Felszólalt még Vukics Pál, Bodajk község főjegyzője és azt sérelmezte, hogy Bodajk vasutállomás épülete elavult, kicsiny, jöllehet a forgalma havonta több ezer vagon és igen sok községnek állomása. Sok jelentéktelen balatoni megállót kiépítettek és a fürdőhelyjellegű Bodajk kérését elutasították. A közérdek azt kívánja, hogy ezt a helyzetet megváltoztassák.

Az elhangzott indítványokat illetékes helyre terjesztik.

Amilyen márka a gyermekvilágnak a **BOON** csokoládé,
Amilyen márka a híres **BOHN** tégla,
Olyan márka a sokféle szőlővesszőtelep között a
Bohn telep szelektált gyökeres és simavesszője.

Ne töprengjen sokat, hanem közölje vesszőszükségletét

Bohn József szőlőbirtokos mintatelepevel,
(Árpádközpont, Csongrádmegye).

Onnan rögtön megküldik Önnek az árajánlatot és szakleírást!

Ne felejtse el a szavakat:

BOHN VESSZŐ — JÓ VESSZŐ!

Itt kaphat híres **Afus-ali** értékes csemegeszőlő simavesszőt szelektált tőkéről!

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

A rét

a szántóföld anyja, — szokták mondani. Ez alatt azt értik, hogy a rét természetével táplálkozó állatok trágyájával szokás fenntartani a szántóföld termőerejét.

Nagyon sok réten meglátszik, hogy ez a viszony már az anya kimerülésére vezetett. Ne éljünk vissza tehát vele, hanem — amennyiben módunkban van — iparkodjunk trágyázás útján a rét termőerejét is biztosítani.

Az istállótrágyázás szükséges a szántóra, sőt erre se elegendő. Gondoskodjunk tehát a rétek trágyájáról egyéb úton.

Készítsünk a rét számára komposztot. Az udvar egyik sarkába hordjunk össze utcaszemetet (az ott elhullott bélsarat), fahamut, toll-, szőr- és csont hulladékot; felhalmozhatjuk itt a kert összes növényi hulladékát, lehullott lombot, a baromfiak trágyáját, levágott állatok vérért, belét, leforrázott cserebogarakat, faltörmeléket, csontot, köröm- és pata-szilánkokat, stb.

Ezen anyagokat vízjárásmentes, árnyékos helyen 5—10 cm földdel vagy homokkal szórjuk be s az így váltakozó rétegeket 1—1,2 méter magasságig rakjuk fel. A rétegek közé ajánlatos időnként pár kg meszet vagy gipszet is szórni. A keveréket tartsuk állandóan nedvesen, szükség esetén mérsékeltent öntözzük meg s 3—4 hónapontként forgassuk át.

Körülbelül egy év alatt a növényi részek elkorhadnak, az elrétegezett anyagok fekete porhanyó földde érnek össze. Az érés annál nagyobb, mennél gyakrabban forgatjuk a halmot.

A komposztból egy kat. hold rétre 150—200 métermázsát kell hordani. Vele együtt igen ajánlatos 100—200 kg szuperfoszfátot és 80—100 kg kálsót is elhinteni.

A komposztot télen kell kihordani, a réten elteríteni és tavasz elején alaposan belefogasolni.

Az istálló

télen is tiszta legyen, mert a szennyező anyagok bomlásából eredő gázok rontják állataink egészségét és csökkentik termelőképességüket.

Sok gazda azt hiszi, hogy kötelességét teljesítette, hogyha minden nyílást betöm az ablak és ajtó kerületén és szalmával tölti ki az esetleges szellőző nyílásokat. Azt hiszi, hogy az állatok téli ápolásának egyetlen és főköelléke a meleg. Mekkora tévedés! Az ilyen istállóban a romlott levegő helyébe nem léphet friss, miért is az ilyen hiányosan szellőztetett istálló az állati betegségeknek melegágya lesz. A romlott levegő csökkenti az állati szervezetekben az

életenergiát, vérszegénnyé, petyhüdté, betegségre hajlamosná teszi különösen a fiatal jószágot. Az ugynevezett szénsavas ammoniak-gáz hevesen izgatja a finomabb nyálkahártyákat (szemhéjat csipi, tüsszenlétre ingerel, köhögtet, stb.) és ezen hurutot idéz elő.

Mindazáltal ne léghuzatok árán frissítsük fel az istálló levegőjét, mert ez is árthat állataink egészségének, hanem vágjunk e célra külön szellőztető nyílásokat. Így a friss levegőt célszerűen az istálló falának alsó részén készített szabályozható nyílásokon, az elhasznált levegőt pedig a tetőn alkalmazott kürtökön lehet be-, illetve kivezetni.

Arra is sulyt kell vetnünk, hogy istállóink ne legyenek sötétek, mert a sötétséget mindig a pizok kíséri. A hónapokig sötét istállóban tartózkodó állat vérszegény lesz, a fiatal állat fejlődésében visszamarad.

Az istállózott állatok gondozása és ápolása is különös figyelmet érdemel. A bőr tisztogatását naponta rendszeresen kell elvégezni. Hogy ezt könnyebben lehessen végrehajtani, a hosszuszőrű állatokat a beteleléskor ajánlatos megnyírni. A jól ápolott bőr a hőszabályozás fontos munkáját jól teljesíti s így a meghűlési bántalmak elmaradnak.

A lovak közül csak a hosszuszőrű állatokat ajánlatos megnyírni akkor, ha megerőltető vagy gyors munka végzésére használnak s ha munka után meleg istállóba kerülhetnek, vagy ha egyébként módunkban áll őket a meghűlés ellen megvédeni. Ha állataink hideg, légvonatos helyen állanak, akkor takarjuk le őket pokróccal, de meleg istállóban álló állatokat letakarni kár, mert ez elpuhítja őket és hajlamossítja a megbetegedésekre.

Legjobb, ha a szopós csikó, borjú, malac, szoptató kanca, tehén, koca 15—18 fokos hőmérsékletű, az igás ökor, göboly, ló 12—15 fokos, juh, idősebb csikó és idősebb növendékmarha, hizosértés 9—12 fokos hőmérsékletű istállóban nyer elhelyezést.

Borpiaci árak

A borpiacra bizonyos kisebb szilárdulás észlelhető és mind kevesebb uradalmi tétel kerül kínálatra, ami már maga is igazolja azt, hogy a termelők kezdik tartani az árakat és tavaszra emelkedést várnak.

Nagyobb mennyiségű öbor kelt a legutóbbi napokban. A kereskedelem a nehezebb öborokért fokozottan 3,1—3,5, a könnyebb áruért 3,1—3,2 fillért fizetett, helyt termelői pínce átvéve. Az üborok ára jelenleg fokozottan 2,2—2,5 fillér között mozog.

A belföldi fogyasztás eléggé türethető, különösen az olcsó kommerceborokat

isszák. Remélhetőleg a Karácsony-előtti szokotti forgalomemelkedés a borban is bekövetkezik, mivel e szent ünnepen minden jó magyar ember asztalán olcsóbb, vagy drágább minőségben, de ott van a párolgó borleves és az ünnep alatt is a lakosság vidám igyekszik lenni és a vidámságot egy kis jóféle borocskával emeli.

Az export Németország, valamint Svájc felé lassan megindul, Csehországba állandóan gurulnak ki a finomabb fajborokat tartalmazó vagonok, de sajnos, még mindig jóval alatta marad az exportmennyiség a múlt évinek.

Gyümölcsboltunka iránt az érdeklődés közepes. A pálinkafőzésben nagyobb visszaesés tapasztalható, mivel, különösen az Alföldön, kevés ezidén a nyersanyag. Jelenlegi irányár hífkönként törkölynél 3,10—3,20, szilvóriumnál 5—5,50 pengő. A barackpálinka iránt csökkent a kereslet, tekintve, hogy a valódi pálinkáért túlmagas árakat kérnek.

Irsai M. József

Apró jólandások

A hótakaró az őszi vetéseknek kellő védelmet biztosít az elfagyás és kifagyás ellen. Ha nappali olvadáásokat követően a hóréteg felszíne megfagy, tanácsos a jégpáncélt a jóság ráhajtása után megtöretni az őszi vetések fölött. Különösen áll az a kipállásra hajlamos repce- és őszi-árpavetésekre, hogy a vetés levegőhöz juthasson s a kipállást megakadályozhassuk vagy legalább is tetemesen mérsékelhessük.

A magyar baromfi husának kitűnő minőségét az egész világon jól ismerik. Ennek titka abban rejlik, hogy a kitűnő magyar baromfiak szabad területen nevelődnek fel, hol bőségesen szedgethetik a legértékesebb és legtermészetesebb takarmányait; fűféléket, magvakat, rovarokat, stb. Baromfi-hus-termelésünk fokozására vezessük be az igen jól fizető korai csirkék nevelését. Tanuljunk a hamburg-vidéki kistenyésztőktől. Ők téli csirkéiket szobában, a meleg cserép-kályha közelében elhelyezett 4—5 emeletes ketrecekben tartják. A kikelt csirkék két napig nem kapnak enni. A harmadik és negyedik napon kölest szórnak fel nekik. Az ötödik napon már hizlaltakarmányt kapnak, mely áll pohánkadarából, tengeri darából, lefőltöltött tejből, illetve ezeknek pépszerű keverékéből. A pohánkadara a husnak szebb színt és jobb ízt kölcsönöz. A kis csirkék már reggel 6 órakor kapnak enni, azután minden három órában s így legutóbbára este 9—10 óra tájban. A ketrecek fenekét homokkal hintik fel és naponta kétszer tisztogatják. A csirkék öthetes korukban piacra kerülnek.

A farkarók ára magas, azért iparkodjunk megvédeni őket a romlástól, a pudvásodástól és rothadástól. Ne hagyjuk télre a kőröket a földben, mert ezek különösen a föld felszíne körül gyorsan tönkremennek. Ezeket tehát ősszel vigyük tető alá. Lényeges még, hogy a karók ne érjenek le a nedves földre, hanem lehetőleg egy hezagos deszkapadlóra. Az ily módon elraktározott karóknak használhatóságát 2—3 évvel megnyújtjuk.

ASSZONYOKNAK, LEANYOKNAK

Házilag elkészíthető karácsonyi meglepetések

Babaszoba. Nagy dobozból vagy falemezládikából készítjük úgy, hogy annak tetejét és elülső oldalát leszedjük. Két oldalfalán megrajzoljuk az ablakokat, esetleg be is metszük, hogy két szárnya kinyitható legyen, aztán az ablaktáblák helyét hólágyaparral beragasztjuk. A padlót világossárgára, a falakat pedig tetszés szerinti színre kifestjük, azután szépen beburkoljuk a szobát. Az ablakra grenadin- vagy csipkemaradékból függönnyet teszünk, posztódarabkákból szőnyeget készítünk, tarka pamutból mintákat varrunk ki rá s a szélét felszegjük. A butorokat készíthetjük kartonpapírból, gyufaskatulyákból vagy vékony falemezekből, melyeket aztán selyem- és posztódarabkákkal bevonunk s az éleknél tarka pamuttal dorgozunk el. Képeket is akaszthatunk a falra, régi mesekönyvekből kivágott képecskéket, melyeket bársonyrámmával veszünk körül. Kartonpapírból pici virágserepet is készíthetünk, pamut- és selyemvirágokkal, vagy pedig apró gyöngyösárral díszítjük az asztalra.

A **babakonyhába** kis tűzhelyet állítunk be, falaira apró tányérokat, edényeket aggatunk, asztalát viaszosvászonnal takarjuk le.

Babaszínház is készíthetünk a babaszoba mintájára. A díszleteket keménypapírból készítjük kis talppal, hogy megálljanak, azután kifestjük azokat. A két oldalfal elülső részét függönnyel kötjük össze. Mesekönyvből kivágott képeket kartonlapra ragasztunk, talpat készítünk nekik, a

derekukra pedig drótot erősítünk és annál fogva mozgathatjuk az alakokat a színpadon.

Ugyanígy készíthetünk **baromfiudvart** keménypapírból kivágott és színes papírral beragasztott kacsákkal, libákkal, kiscsirkékkel, vagy

kis állatkertet, melyet magunk által rajzolt vagy képeskönyvből kivágott és keménylapra ragasztott állatokkal népesítünk be.

Kis iskolát nagyobbacska gyermek részére állíthatunk össze. Asztalt, padokat készítünk kartonlapból, kis számológépet készítünk drótrafűzött gyöngyből, táblát s egy-két nebulót állítunk bele.

Egy kis kézügyességgel és sok türelemmel igen sok hasonló játékot készíthetünk házilag, amelyeket nem un el egyhamar a gyermek s azonkívül ismereteit gyarapíthatjuk, képzelését foglalkoztathatjuk vele.

Ételreceptek

Becsinált halles. Híg vajras rántást elkészítünk, adunk bele apróra vágott hagymát, s mikor az megpirult, paprikát, majd lével feleeresztve felforraltjuk és hozzáadjuk a haldarabokat. Tálaláskor egy kanál tejfölt s pici ecetet adunk hozzá.

Leveshus paradicsomosan. Egy fej apróra vágott hagymát késhegynyi paprikával zsírban megpirítunk, feleeresztjük egy liternyi áttört paradicsommal s ebbe rakjuk a megfőtt, szeletekre vágott levest, melyet egyszer felforraltunk vele. Burgonyakörítéssel adjuk asztalra.

Kapros turóskocka. A keményregyurt tésztát kockára vágva, sós vízben kifőzzük, forró zsirba tesszük, egy csomó friss, apróra vágott kaptot s juhtúrót teszünk rá és forrón betálaljuk.

NEMZETGAZDASÁG

Létrejött a magyar-német külkereskedelmi megállapodás

Magyarország és Németország külkereskedelmi kapcsolatai az utóbbi évek folyamán mind szorosabbá válnak és a két állam kereskedelmi viszonyának kimélyülését bizonyítja a december hó 2-án aláírt új megállapodás is. A német-magyar megállapodás szerint az árucseréforgalom devizakompensáció útján bonyolódik le, a kompenzációt pedig a két állam nagybancjai, a Nemzeti Bank és a Birodalmi Bank intézik el. Eltérőleg a többi államokkal kötött megállapodástól, a németországi viszonylatban igényelt, illetve beváltásra kerülő devizák után nem állapítottak meg fix felárat, hanem ezt a felárat az illetékes bankok a mindenkori helyzetnek megfelelőleg fogják megállapítani. Ez az intézkedés simulékonyágánál fogva is azt a célt szolgálja, hogy a két ország gazdasági forgalma útjából lehetőleg minden akadályt elhárítsanak. A budapesti nagybancok a Nemzeti Bankkal egyetértően az első felárat 18—19,5 százaléknál állapították meg.

Emelkedik a mezőgazdasági ipar kivitele. A Központi Statisztikai Hivatal kimutatása szerint a folyó gazdasági év első harmadában a mezőgazdasági ipar kivitele jelentősen emelkedett. Liszt kivitelünk például elérte a 232.000 mm-át, amely közel háromszorosa a tavalyi hasonló időszakban kivitt mennyiségnek. Cukorkivitelünk azonban csaknem teljesen megszűnt, a gazdasági év első négy hónapjában például mindössze 15.000 mm-át exportáltunk a tavalyi 123.000 mm-val szemben.

Nyolcemillió mázsa szén termeltek októberben a magyar szénbányák. A magyar szénbányák termelése elérte az elmúlt októberben a nyolcemillió métermázsát és örömmel kell megállapítani, hogy a magyar bányák már hosszú idő óta nem voltak ennyire foglalkoztatva, mint ebben a hónapban. A statisztikai kimutatások szerint a magyar ipar szénszükséglete is jelentősen emelkedett ebben a hónapban, ami az iparvállalatok jobb üzletmenetét bizonyítja. Különösen emelkedett a nehézipar szénszükséglete s ez az emelkedés egyes iparágakban elérte a tavalyi év októberéhez viszonyítva az ötven százalékot.

A Mezőgazdasági Sajtószemle 28-ik pályázata így hangzik: „Hogyan szabályozhatjuk a szarvak növekedését?” A pályázatot december hó 19-ig a Mezőgazdasági Sajtószemle szerkesztőségének címére (Budapest, V., Báthory-u. 24.) kell beküldeni. A pályázaton minden gazda részt vehet.

Igy élnek a haditudósítók Abesszíniában

H I R E K

Ha éjszakánként...

Ha éjszakánként sirni vágyom,
Egy gyertyaszál az én világom.
Egy árva gyertya ég nekem,
Ha sirni vágyom életem.

S ha rám borul a csend: pihenjek,
Hogy enyhét adjak bús szívemnek,
Egy árva gyertya, gyertyaszál
Virraszt szobámban: a halál...

MÉDIUM

Szeresd az őszt...

Szeresd az őszi bús, nagy hervadást,
Élvezd a napnak utolsó sugarát.
A lehullt leveleket ne sirasd meg,
Te neked is el kell egyszer menned.

Őszi rózsák nyílnak nemsokára,
Öleld magadhoz... halottak virága.
Ha nézel a lombjavesztett fákra,
Ne szomorkodj: mert minden hiába.

PÖCZE ERZSÉBET

Ringó buzaföldek között...

Ringó buzaföldek között elmerengve,
[szomorúan járok,
Körülöttem az utszélén illatozó, kék
[buzavirágok:
Dalol fent a kis pacsirta s minden
[mint az álom
És mégis, mégis, fáj a szívem, a nyu-
[galmat sehol sem találok.

Kérdik tőlem, mért mulatok, miért
[éjszakázok,
Mért kerülöm a lányokat, mért
[egyedül járok.
Hisz nem mondhatom senkinek, hogy
[a szívem megtörte a bánat,
Széjjeltépték boldogságom, megtört
[szívvel járom a világot.

RAPAI GYÖRGY
(Sárosp)

Eshet a hó, fujhat a szél...

Szürke felhők
Tornyosulnak,
Alighanem
Havat hoznak.

Északi szél
Fujdogál már,
Imitt-amott
Hópihe száll.

Fujhat a szél:
Eshet a hó:
Izzó meleg
A kandalló.

JESZENSZKY GYÖRGY
(Kiskőrös)

Mandzsuko császára
teljes katonai díszben

Egy főispán ünneplése. Széchenyi Viktor gróf, Fehér vármegye és Székesfehérvár főispánja, most töltötte be főispáni működésének huszadik évfordulóját. A valóban ritka jubileum alkalmából a két törvényhatóság együttes ülést tartott, amelyen előbb Havranek József alispán, a vármegye, majd Csitáry G. Emil a város polgársága nevében köszöntötte meleg szavakkal az ünneplőt. A főispán a jubileum emlékére a vármegyei földmives ifjak oktatására nagyobb alapítványt tett a fehérvári téli gazdasági iskolánál. A kormány részéről jelen volt az ünnepségen vitéz leveldi Kozma Miklós belügyi és Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter is, akik közül a belügyminiszter tolmácsolta a kormány elismerését a népszerű főispán iránt.

Meghalt az angol király nővére. Viktória hercegnő, az angol király nővére, december hó 3-án reggel 67 éves korában elhunyt. A király hathetes udvari gyászt rendelt el. Viktória hercegnő temetése december hó 7-én volt a windsori királyi kastélyban.

Hódmezővásárhely új polgármestert választott. Hódmezővásárhely törvényhatósági bizottsága december hó 9-én tartotta meg évnegyedes közgyűlését, miután polgármesterválasztó közgyűlés volt, nagy érdeklődés nyilvánult meg. A polgármesterválasztás során 95 szavazatot kapott Endrey Béla, 59 szavazatot vitéz Lénárt Jánosra, öt szavazatot pedig Hollósi Antalra esett. A főispán ennek alapján kihirdette, hogy a közgyűlés 1936 január elsején hatállyal Endrey Bélát választotta meg Hódmezővásárhely polgármesterévé.

T. ELŐFIZETŐINKHEZ!

Tisztelettel kérjük azokat az igen tisztelt előfizetőinket, akiknek előfizetése december hó 31-én lejár, hogy a csatolt befizetési lap felhasználásával az előfizetési díjat szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap küldésében fennakadás álljon be.

ELŐFIZETÉSI DIJAINK:

Negyedévre	1 P
Félévre	2 P
Egész évre	4 P

Mutatványszámot levelezőlap-kérésre készsággal indítunk.

A VASÁRNAP kiadóhivatala.
Budapest, V., Báthory-utca 24.

A magyar rádió jubileuma. A magyar rádió jubileumi diszeloádássorozatában Kánya Kálmán külügyminiszter is megszólalt. A rádió találmányának forradalmat jelentő fontosságát a könyvnyomtatással állította egy vonalba. Az a fejlődés, amelyet a kultúra terjesztésének ez az eszköze az utolsó évtizedben felmutat az emberi gondolat terjesztésének munkájában, nagyon hasonló a múlt század elejéhez, amikor az első népszerű kiadványok és újságok az emberi szellem termékeit elvitték a legszegényebb kunyhóba is. Elismeréssel nyilatkozott a külügyminiszter a rádió zenei számairól s a külföldi nyelven tartott előadásokról. Végül megállapította, hogy a magyar rádió kötelességét úgy nemzetünkkel, mint más népekkel szemben derekasan teljesítette.

Olaszország a külföldi eredetű karácsonyfa ellen. A karácsony közeledése alkalmából az olasz fasiszta párt titkára felszólította a testületek titkárait, használnak oda a hatóságoknál, hogy akadályozzák meg az újonnan befásított területek kicsiny fáiinak vagy a régebbi fák csucsaiknak karácsonyfa céljaira való kivágását. Egyébként is ajánlatos, hogy szakítsanak a karácsonyfaállítás szokásával, nemcsak azért, mert ez a szokás ilyen károkat okoz, hanem azért is, mert az külföldi eredetű.

Misák Ferenc felhívása költőtársaihoz. Kedves költőtársaim! Jövő év tavaszán, március hó vége felé, csak hazánkban tanulmányutra indulok, hogy népszokásokkal foglalkozzam. Szeretnék egy igazi jó baráttra akadni, aki elkísérne tanulmányutamra. Jelentkezést kérek erre a címre: Misák Ferenc, Budapest, VIII. kerület, Balassa-utca 3., földszint 2.

Megválasztották a gazdasági akadémia felsőházi tagjait. A gazdasági akadémia kiküldöttei december hó elsején választották meg a gazdasági akadémia felsőházi tagját és póttagját. A gazdasági akadémia képviselőjeül a felsőház rendes tagjává választották Groffits Gábor gazdasági akadémiai igazgatót, póttagul pedig Stolp Ödön gazdasági akadémiai igazgatót.

Két agrárpályázat. A *Darányi Ignác Agrártudományos Társaság* két pályázatot hirdet. Az egyik 2000 pengő. Ezzel azt a megírandó nagyobb munkát jutalmazza a Társaság, amely *Darányi Ignác, a nagy magyar földművelésügyi miniszter egyéniségét és tevékenységét*, de ezzel kapcsolatban a kiegyezéstől a világháború végéig terjedő időszak egész magyar agrárpolitikáját részletesen ismerteti. A másik pályázatot a Társaság egy kétszáz pengős jutalomdíjra írja ki, *amellyel az elmúlt két éven belül megjelent mezőgazdasági üzemeni vagy statisztikai vagy értékesítési munkák egyikét jutalmazza.* A részletes feltételeket a Társaság főtákarása (Budapest, IV., Szerb-utca 23., I. 25.) megkeresésre levélben is szívesen közli.

Meggyilkolta az apját egy asszony. A Békéssámon melletti *Cserépuszta* egyik tanyáján agyonverve, holtan találták *Bokor Bálint* 72 éves földmivest, aki vejénél, *Paulik Józsefnél* lakott. A gyilkosságot a nyomozás megállapítása szerint az áldozat leánya, *Paulik Józsefné* követte el. A gyilkosság úgy történt, hogy az asszony, amikor férje nem tartózkodott otthon, 12 éves kisleányát átküldte a szomszédba és amikor a kisleány eltávozott hazulról, *szekérlőccsel fejbeverte apját, aki azonnal meghalt.* A nyomozás eddigi adatai szerint valószínű, hogy az asszony nem egyedül követte el tettét, hanem segítőtársai is voltak.

Elhalasztották a jótékonycélú állami sorsjáték huzását. A székesfővárosi pénzügyigazgatóság közli, hogy a 65. m. kir. jótékonycélú állami sorsjátéknak december 5-én délután 3 órakor megkezdett huzását *technikai akadályok miatt 3 óra 15 perckor fel kellett függeszteni.* A technikai akadályok elhárítása után a székesfővárosi m. kir. pénzügyigazgatóság a huzást december hó 14-én, délután fogja folytatni és a nyereményjegyzéket december hó 16-án nyomtatásban is kiadja.

Sulyos szerencsétlenség érte Erdélyi Aladár volt képviselőt. Erdélyi Aladár volt országgyűlési képviselőt *Paks* melletti birtokán sulyos szerencsétlenség érte. A földbirtokos, volt képviselőnek öltözködése közben kiesett zsebéből a revolver, amely elcsúszt és a golyó lábába fúródva, eltepte az ütőeret. Erdélyi Aladárt Budapestre szállították, ahol a Bakay-klinikán operációt hajtottak végre rajta.

Zöldmezőkongresszusi album. Most jelent meg az *Alföldi Zöldmező Szövetség* kiadásában a zöldmezőkongresszusi album, melyet *Piukovich József dr., az Alföldi Zöldmező Szövetség* ügyvezető-elnöke rendezett sajtó alá. A zöldmezőmozgalom a rétek és legelők javításával, valamint a szántóföldi takarmánytermesztés fokozásával az állattenyésztés fejlesztését tűzte ki célul és ezzel helyes egyensúlyi helyzetbe kívánja hozni a mezőgazdaság két legfontosabb ágazatát, a földművelést és az állattenyésztést. A tanulmányos és érdekes könyv teljes tájékoztatást nyújt a zöldmezőmozgalomról és hasznos segédesszközök képezi minden zöldmezőgazdálkodással foglalkozó gazdának. Az *Alföldi Zöldmező Szövetség* a közel 200 oldalas kongresszusi albumot ajándékkul adja a kongresszuson résztvevő több, mint 2000 zöldmezőgazdának.

A debreceni mezőgazdasági kamara közgyűlése

A Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara december hó 5-én, csütörtökön tartotta rendes őszi közgyűlését. *Vay László* báró főispán megnyitó beszédében hangoztatta, hogy az Alföld problémája gyökeresen úgy orvosolható, ha vízellátását biztosítják. A kormány ez irányban már megtette a kezdeményező lépéseket. *Vitéz Czeglédy Béla* kamarai igazgató azt javasolta, hogy felterjesztés útján kérjék a kormánytól, hogy a *tiszántúli gazdáknak engedjék meg, hogy ismét kérhessék a védelem kifizetését.* A mezőgazdasági munkásság sorsán inségmunkákkal eredményesen segíteni nem lehet, hanem csak a közmunkák megindításával.

A jövő évi gypjuértékesítés előkészítése.

Az OMGE-nak a gypjuértékesítés megszervezése tárgyában kiküldött szűkebbkörű bizottsága megvitatta a *jövő évi gypjuértékesítés szervezett lebonyolításának* előkészítése érdekében szükséges teendőket. *Rédly Gyula* előadó-titkár előterjesztése után a bizottság arra az álláspontra helyezkedett, hogy a kötött értékesítési rendszert helyesnek és megfelelőnek tartja, miért is ez a szabályozás maradjon érvényben a jövő évi gypjukampányra is. Megállapították, hogy a gypjuárakat azonban a változott viszonyoknak megfelelően *lényegesen fel kell emelni.*

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Kik vehetnek részt a magyar-német és a magyar-olasz csereakción? 2. Hol kaphatom meg bekötve a *Rádiós Gazdasági Előadások egyes évfolyamait?* (I. S., Székely). — **Felelet:** 1. Mindkét csereakción azok a gazdák vehetnek részt, akik a 18-ik életévüket már betöltötték, erkölcsi életük fedhetetlen és politikailag teljesen megbízhatók. A két csereakción 1926 február hó

28-ig bezárólag lehet jelentkezni. A részvételi díj 190 pengő, amely összeg az esetleges valutaingadozások szerint változhat. A jelentkezett gazdák április hó végén, vagy május hó elején indulnak Német-, illetve Olaszországba, ahol magángazdaságokban hat hónapot töltenek. A német csereakción *Tölgyes István dr. ügyvezető igazgató*, míg az olaszra *Szekeres László dr. helyettes-igazgató* ad részletes tájékoztatást. Címük: Budapest, V., Báthory-u. 24. szám. 2. A bekötött évfolyamokat a földművelésügyi minisztérium Mezőgazdasági Szakoktatási Osztályától lehet beszerezni. Cím: Budapest, V., Kossuth Lajos-tér 11., II. 202.

Kérdés: 1. Hol kapható és kik gyártanak szivattyús kutakat? 2. Milyen gyártmányokat jelölnek meg „Hungária” névvel? (4703. sz. előfizető). — **Felelet:** 1. Itt közlünk egy pár budapesti címet: Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, V., Alkotmány-u. 29.; Győző Béla és Társa, VI., Vilmos császár-ut 61.; Sommer és Fein, V., Váci-u. 18.; Pichler Tivadar, VI., Gömb-u. 16. szám. 2. Hungária névvel a gyártmányt jelölnek meg és ezért nincsen módunkban ezeket felsorolni. Másik kérdésére, kívánságának megfelelően, levélben válaszolunk.

Kérdés: Kaphatok-e felvilágosítást a „Vasárnap” ügyésztől, ha személyesen felkeresem? (L., R., Üröm). — **Felelet:** Kaphat. Azonban előtte jöjjön be szerkesztőségünkbe, hogy ajánlósortokat adhassunk Önnek.

Lasszóval fogják össze a kommunista tüntetőket

Mexikó Cityben, Délamerika egyik nagy városában

A VASÁRNAP TANÁCSADÓJA

minden ügyben utbaigazít!

Kérdés: Van egy klarinétom, amelynek rugóit a háború alatt a rozsdá tönkretette. Hol javíthatom meg kevés ráfizetéssel, vagy cserélnék be egy újra? (S. J., Slóagárd). — **Felelet:** Itt közülük egy pár budapesti hangszerkereskedő címét forduljon hozzájuk közvetlenül kérdésével. Reményi Mihály, VI. Király-u. 58-60.; Magyaróssy Gyula, Rákóczi-u. 71/3.; Stowasser, II. Lánchíd-u. 5.

Kérdés: Hol lehet kapni borszűrőszet: való olyan készüléket, mellyel a bort tükörtisztára meg lehet szűrni? (B. J., Gyöngyös). — **Felelet:** Ha kisebb mennyiségű bort kíván átszűrni, megfelelő Önnek a nemeszűrő kalap, melyen át, aszbeszt hozzáadásával, szépen és gyorsan átszűrheti a bort. Ha nagyobb mennyiséget kell átszűrni, kérjen szűrőgépjegyzéket és használati utasítást Cifka József-cégtől, Budapest, Vilmos császár-ut. 48. sz. Van 5—10, 25 és 40 literes szűrő is. Ezeknél a kézi borszűrőknél, természetesen jóval nagyobb szűrőgépeket is használnak, melyek ára 1—4000 pengő között váltakozik.

Kérdés: 1000 négyzetöglek elsőrendű területét óhajtok szőlővel betelepíteni, hol kaphatok csemetéket és szaktanácsot? (V. V., Nak). — **Felelet:** Szíveskedjék szerkesztőségünknek egy külön lapon megírni, hogy milyen ott a talaj, homokos-e, kötött, agyagos, vagy feketeföld, továbbá csemege- vagy borszőlőt kíván-e telepíteni és mi volt ebben a talajban ezelőtt, mikor volt utoljára növényvel beültetve? Ez adatok alapján a szükséges adatokat közölni fogjuk.

Kérdés: 1. Saját termései boromra kaphatok-e literenkénti kimerési engedélyt és hogyan? 2. Milyenek a feltételek? 3. Mennyit kell fizetni? (B. N. A., Sajómerse). — **Felelet:** 1—3. Kérvényét adja be a fűszolgabírói hivatalban és mellékelnie kell hozzá a magyar állampolgársági igazolványokat, szőlőterületének hatósági igazolását, mely iratot a községi elöljáróság állítja ki, ugyszintén az erkölcsi bizonyítványt. Az Ön által kimerendő bort csakis zárt edényben adhatja ki, az Ön helyiségében fogyasztani a bort tilos. A kérvényhez szükséges bélyegköltésről a jegyző ur ad felvilágosítást.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Ifj. Cs. S., Kosd. Írását érdeklődéssel várjuk. Szívélyes üdvözlét! — **Ifj. N. I., Szendrő.** Rejtvényeiből közlünk. — **Ifj. Cs. N. J.** Hamarosan sor kerül valamelyikre; a versek, sajnos, nem közölhetők; kezdetleges próbálkozások. Tessék talán előbb egy versant áttanulmányozni, mielőtt verset ír. — **Ifj. Cs. F., Békés-szentandrás.** Őszinte, mély érzésről adnak számot e versek; kár, hogy formailag (rim, ütem, versmérték, stb.) fogyatékosak; nem közölhetők. — **M. V., Nagykovács.** A „Zsoltár” címűt kijavítottuk és a közlésre való közlő soroljuk. — **M. F., Csorna.** Régi versei nincsenek nálunk, hanem Sz. E. urnál, aki azóta kivált szerkesztőségünk kötelekéből. Mostani küldeményében válogatunk. — **R. A., Ujkirgós.** Őszintén osztozunk fájdalomában és kérjük, hogy ne ességgedjen el, mert a telepítés megkezdésénél bizonyára Önre is fognak gondolni, amikor számba veszik azokat, akik mindig önzetlenül a haza javáért küzdöttek és egész lényükként csupán annak a céljait szolgálták és szolgálták. — **U. Gy., Balatonlelle és P. R., Kaposvár.** A kért szakeletrást megküldöttük.

Arany- és ezüstpénzek ára

1935 december hó 10-én.

Aranypénzek. Tőzsdei jegyzése szünetel.

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 43.5 fillér; kétkoronás 87 fillér; ötkoronás 2 pengő 32 fillér; régi egyforintos 1 pengő 14 fillér.

Szinezüst kilogrammja 117 pengő.

T R É F Á K

Fölösleges sirni

Kohn én Grün egymás mellett imádkoznak a templomban. Mikor ahhoz a passzushoz érkeznek, hogy porból lettünk és porrá leszünk, Kohn irtózatosan felzokog.

— Mit vagy úgy kétségbeesve, — mondja neki Grün — ha aranyból lettünk volna és porrá leszünk, azt még értem, de így pont kintek vagyunk.

Nyomós érv

Az ötéves Móricka beszélget a szomszédék négyéves Samukájával.

— Hallom, — mondja Samuka — hogy ti tegnap egy új pólyásgyereket kaptatok.

— Igen, — feleli Móricka.

— Na és mit gondolsz, nálatok is marad?

— Azt hiszem, igen, mert már levetkőzött.

Az egyenesadó

— Mit nevezünk egyenesadónak?

— Az olyan adót, amit egyenes úton nagyon nehéz megkeresni.

Kié ez a mi ez?

Valaki névnap ajándékol egy hamutartót ajándékoz a jóbarátjának. A jóbarát 33 hónapos kislány, aki ilyet még sohasem figyelt meg, megkérdezi az édesanyjától:

— Anyus, kié ez a mi ez?

(Beküldte Buzsáki Mihály Kiszvejkéről.)

A hü barát

— Mond, kérlek, gondolsz Te néha arra, hogy egy év óta tartozol nekem husz pengővel?

— Mi az, hogy gondolkod? Halálom órájáig sem fogom elfelejteni.

Vajjon, mi baja történt?

— Valami nagy baj történhetett a Kohnnal.

— Miből gondolkod?

— Tegnap tárgyalták ügyét a törvényszéken és utána hazaüzent, hogy küldjék be neki a télikabátját.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, december hó 15-én. Állat- és kirakodóvásár: Csépa, Szarvas.

Hétfő, december hó 16-án. Állat- és kirakodóvásár: Fehérgyarmat, Gödöllő, Kapuvár, Kőszeg, Martonvásár, Miskolc, Mohács, Pásztó, Sátoraljaújhegy. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Nemesdéd. — Sertés- és kirakodóvásár: Ózid. — Kirakodóvásár: Tatabánya.

Kedd, december hó 17-én. Állat- és kirakodóvásár: Martonvásár, Pásztó. — Állatvásár: Vajszló. — Marha-, sertés- és kirakodóvásár: Balkány. — Sertés- és kirakodóvásár: Borsodnádasd.

Szerda, december hó 18-án. Állat- és kirakodóvásár: Alsónémedi, Csepreg, Székesfehérvár. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Zalaszentgrót. — Sertés- és kirakodóvásár: Rudabánya.

Csütörtök, december hó 19-én. Állat- és kirakodóvásár: Bodvaszilas, Nyirábrány, Süttő, Szil. — Állatvásár: Celldömölk. — Ló-, marha- és kirakodóvásár: Berzence, Sajtoskál.

Péntek, december hó 20-án. Állat- és kirakodóvásár: Csenger, Veszprém.

Szombat, december hó 21-én. Állat- és kirakodóvásár: Szentlőrinc.

REJTVÉNYEK

1. Pontrejtvény.

I . y . n . e . y . t . o . á .
a . s . o . y

(Beküldte Dávid János Csurgónagymar-tomból.)

2. Szórejtvény.

Gyökér **H 5 M**
(ő=ő) (e=ő)

(Beküldte Ifj. Vörös József Püspök-szenterzsébetről.)

3. Pontrejtvény.

. é . y . t . o . o . t . r . a . o .

(Beküldte Imrei Ferenc Nagykanizsáról.)

A rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával a jövő évi 2-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvények megfejtését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkésze érkező megfejtők nevét nincs módunkban közzétenni.

A 48-ik számban közölt rejtvények helyes megfejtése:

1. Szórejtvény: **Ne bánts a magyart!**
2. Szórejtvény: **Pergőtűz.** 3. Szórejtvény: **Papagály.**

Megfejtették: Balogh Béla, Tarcsay Irénke, Mátó-Tóth Jenő, Vezér Emil, özv. Thaler Józsefné, Papp Mária, Márton Géza, Nagy Gábor, Günther Ferenc, Vargha Anna, László Irén, Rátkai Kálmán, Békeffy Pál.

Jutalomkönyvet nyertek: **Papp Mária** (Kiszvejke) és özv. **Thaler Józsefné** (Makó).

A 49-ik számban közölt rejtvények megfejtését a megfejtők és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

AZ EZÜSTFAKIR

64

Indiai történet.

Dumoise doktor kemény kézszorítások után, mélyen meghatódva távozott. Amikor kocsijának robogása elhangzott, Strickland rendőrőrnagy suttogva közölte velem tervét, amely oly merész és hihetetlen volt, hogy maga sem merne hangosan kimondani. Én az első pillanattól kezdve teljes szívemmel osztottam Strickland nézetét és mégis ségyletem ezt bevallani. Inkább azt mondtam hát, hogy nem merek határozni ebben a kérdésben.

— Még ha valóban meg is babonázta volna az ezüstsínű rém Fleetet — szoltam bizonytalan hangon — akkor sem hiszem, hogy a bűnhődés, Hanumann isten szobrának meggyalázása miatt, ilyen hamar bekövetkezhetett volna.

Mialatt suttogva beszélgettünk, kívülről — de most már sokkal közelebbről — ismét elhangzott a nyújtott üvöltő hang és az állat ismét a görcsök olyan félelmetes, vad paroxizmusába esett, hogy tartani lehetett attól, hogy elszakítja kötelekeit. Az őrnagy halálsápadt arcra az ajtóhoz osont és kilesett.

— Vigyázz mindenre — mondotta azután Strickland. — Ha ez még egy-néhányszor megismétlődik, magam ülök itt vésztorvényt és egyszerűen megparancsolom neked, hogy légy a segítségemre!

VIII.

A tortura.

A borzalmas roham bizony hamarosan megismétlődött, és pedig jó néhányszor. Strickland ekkor felugrott helyéről és a szobájából valami ócska puskacsövet, egy darab horogzsinórt és ágyának fakeretét hozta be. Közöltem vele, hogy a rohamszerű, örvényező kitérések mindig az odakint felhangzó üvöltés után két perccel következnek be és az állat szemmel láthatóan gyöngül.

Strickland elgondolkozott és szinte önkívületben mormogta:

— De az életét nem veheti el!

Akkor azt mondtam, habár tudtam, hogy meggyőződéseim ellenére beszélék: „Valami macska lesz az odakünn. Ha az ezüst fakir lenne bűnös a dologban, nem valószínű, hogy még ide merne jönni!”

Strickland nézám bolintott. Aztán keményen kirajzolódtak az izmok, a pattanásig megfeszültek az erek... Odalépett a nyitottszájú kandallóhoz és a puskacsövet bedugta az izzó parázsba. Azután kirakta a köteleket az asztalra és kettőtört egy sétatbotot. Mintegy méternyire horoghúrt, mely elszakíthatatlan bőlből volt fonva és

dróttal körülkerítve, olyant, amilyent a masher-hal fogásához használnak, két végénél fogva összecsomózott. Azután így szolt:

— Az ezüst rémet foglyul kell ejteni. Mindenáron. Ide kell hozni... Élve és sértetlenül kell a kezünkbe keríteni, ha addig élünk is!

Azt válaszoltam, hogy bizzuk magunkat a jószerencsére. Óvatosan menjünk ki, botokkal és kesztyűkkel felszerelve és rejtőzzünk el a ház előtti bokrok között. Az ember vagy állat, amely ezt az üvöltést csapja, feltétlenül a ház körül settenkedik, körbe-körbe jár, olyan lelkiismeretes pontossággal, mint valami éjjeli őr. Megvárhatjuk tehát a bokrokban, míg a közelünkbe ér és akkor rávetjük magunkat...

Strickland helyeselte tervemet. Kikusztunk a fürdőszoba ablakán a külső verandára és a kocsitúton keresztül a bokrok közé osontunk.

Lélegzetviasszafotva figyeltünk az éjszakába. Egyszerre... a hold sápadt fényében megjelent a ház szögleténél a belpoklos. Teljesen meztelen volt. Időközönként nyávogáshoz hasonlóan felüvöltött és táncolt a saját árnyékával. Lélegzet-elállító, borzalmas látvány volt, minden más ember meghátrált volna előtte... Én azonban, amikor magam elé képzeltem szegény Fleetet, akit ez az undorító csontvázszörnyeteg olyan iszonyatos sorsba taszított, lebertam magamban minden kételyt és jobbjézést és keményen elhatároztam, hogy mindenben segítségére leszek Stricklandnak. Tudtam jól, mit jelent keleten a tüzes puskacső és csomóra kötött hur! Csak előre kiméletlenül, rá kell vetni a hurkot az ezüst bestiára, a fejtől a lábáig és vissza... igen, igen, a segítségére leszek Strickland őrnagynak a válogatott kintások minden fajtáján keresztül, amire csak szükség lehet...

A belpoklos egy pillanatra megtorpant az első kapubejárat előtt. Abban a pillanatban, mintha csak pontosan kiterveltük volna, mind a ketten rárohantunk botjainkkal.

Csodálatosan erőteljes és izmos volt a szánalmas csontvázfigura, szinte attól kellett már tartanunk, hogy sikerül elmenekülnie, vagy veszéyesen megsebesül, mielőtt teljesen a hatalmunkba kerithetnénk. Azt hinné az ember, hogy a belpoklosok izomtalan gyenge lények, akiket a szélfúvás is ledönt a lábáról, ez a hiedelem azonban helytelennek

bizonyult. Strickland rávágott az ezüstsínű, villogó csontlábakra, úgyhogy a rém elesett. Én pedig habozás nélkül, nyomban rátettem csizmás lábamat a nyakára. Borzalmasan nyávogott és még a lovaglósizmam talpán keresztül is tisztán érezhettem, hogy a husa málló és porhanyós, nem olyan, mint az egészséges emberé. Felénk csapkodott a lábak és a kezek botszerű, alakatlan csontjaival. A kutya-korbács szíjjainak segélyével, melyet a hóna alatt csomóztunk össze, nagy ügyvel-bajjal mégis behurcoltuk hátrafelé a házba, majd az előcsarnokon keresztül az ebédlőbe, hol az állat fetrengett. Ott aztán becsületesen összeszíjaztuk, úgyhogy hallhatóan ropogtak a csontjai. Az ezüst csontváz nem védekezett, csak nyávogott, fültépőn.

Le nem írható az a jelenet, amint szembeállítottuk a két összekötött fureca lényt egymással. Az állat úgy ugrott vissza, fetrengeve és nyöszörögve, mintha villámcsapás érte volna őt és szánalomkeltően szűkült... Még sok más is történt, amit nem lehet leírni...

— Azt hiszem, igazam volt! — recsegett Strickland parancsoló hangja. — Most szólítsuk fel, hogy hozza rendbe a dolgot!

(Vége következik)

VÁSÁR ÉS PIAC

Fővárosi árak december hó 10-én.

GABONATÓZSDE.

Készárúpiac. *Buza:* tiszai 77 kg-os 17.95—18.15, 78 kg-os 18.10—18.30, 79 kg-os 18.25—18.45, 80 kg-os 18.40—18.55, felsőtiszai 77 kg-os 17.70—17.85, 78 kg-os 17.85—18, 79 kg-os 18—18.15, 80 kg-os 18.10—18.25, *duna-tiszai,* fejmegyei, dunántúli 77 kg-os 17.70—17.80, 78 kg-os 17.85—17.95, 79 kg-os 18—18.10, 80 kg-os 18.10—18.20.

Pestvidéki rozs 16.30—16.40, egyéb 16.35—16.50; *sörárpa,* elsőosztályú 19—20, másodosztályú 18—18.75; *harmadosztályú* 17.50—18; *takarmanypárpa,* elsőosztályú 16.90—17.10, másodosztályú 16.25—16.50; *zab,* elsőosztályú 17.55—17.70, másodosztályú 17.45—17.55; *tengeri* 13.70—13.80; *buzakorpa* 12.50—12.60; 8-as liszt 14.45—14.65; szárított répaszelet 12—12.75 pengő métermázsánként.

Határidőpiac. *Buza* márciusra: 18.15—18.16, májusra: 18.24—18.25. *Ros:* márciusra: 16.40—16.42, *Tengeri* májusra 16.21—16.23, júliusra: 16.20 pengő métermázsánként.

VASÁRNAP

BUDAPEST, V., BÁTHORY-U. 24.

Vetőmagpiac. (Mauthner Ödön Magtermelő és Magkereskedelmi Rt. heti jelentése.) A magpiac az elmúlt héten is csendes volt, csupán lucernamag képezte kivételt. A németekkel létrejött ármegállapodás, illetve a kereskedők fokozott vásárlásiai erőteljesen megszilárdították a piacot. Ezzel szemben lóheremagban nem fordultak elő említésre méltó üzletkötések és az árak változatlanok maradtak. Fehér napraforgómag. Az irányzat megszilárdult és az árak annyira emelkedtek, hogy a kivétel egyelőre ismét lehetetlenné vált. Muharmag iránt élénk érdeklődés mutatkozik, a piacra kerülő tételek emelkedő árak mellett gyors elhelyezést találtak. Mák irányzata változatlan árak mellett csendes. A Budapesti Áru- és Értéktőzsde hivatalos jegyzései nyersáruért 100 kilónként budapesti paritásában: köles, fehér 21—23, vörös 20—21, vegyes 18—19, napraforgó, fehér 20—21, vegyes 18—19; lucernamag 138—145; lóheremag 146—152; muharmag 30—32; tavaszi búkköny 20—30; csillagfürt 11—12; tökmag, nagy 41—43, kis 31.50—32.50; mák (kék) 83—86; borsó: Vikt. 25—28, expressz 21—23, ősi 19—20; lencse, nagy 42—47, közép 36—40; babok: dunai szokvány 31—31.50, dunántúli szokvány 31—31.50, felsőm. szokvány 30—31, gömbölyű fürr 38—39, hosszú 38—39; barna bab 33—34; tarka bab 29—30 pengő métermázsnként.

Abaktakarmánypiac. Árpakorpa 15.50, borsóhéj 14, borsókorpa 14, búzakonkoly 13.75, búzakorpa 12.80, búzatakarmányliszt 15, konkolydara 13.75, lenmagpogácsa 16, napraforgópogácsa 15.50, szárított répaszelet 13, repcepogácsa 12.25, rozskonkoly 12.75, rozskorpa 13.25, rozstakarmányliszt 15, tökmagpogácsa 17, kókuszdiópogácsa 15.25, melasz 11 pengő métermázsnként.

Takarmányvásár. Réti széna, másodrendű 7.50—9.30, harmadrendű 5.50—7, muharszéna 9—10.50, lucernaszéna 11.50—12.50, zabosbúkkönyszéna 9, alomszalma, elsőrendű 4.20—4.50, másodrendű 3.80—4 pengő métermázsnként.

Cirokszakál, uradalmi prima takaró szalma 26, kistermelői prima takaró szalma 26.50—27, bélésszalma átlagárban 13—14, cirokmag 11.50 pengő métermázsnként.

Tenyészmarhák és jármosökrök. Elsőrendű belföldi jármosökrök (tarka) és beállítani való tinó 43—48, elsőrendű belföldi jármosökrök (fehér) 43—46, másfél éves tinók 38—42, másfél éves üszök 40—44, fiatal, friss fejős tehén 55—65 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Vágómarhavásár. Bika, magyar, harmadrendű 26—28, bika, tarka, elsőrendű 51—52, másodrendű 33—50, harmadrendű 25—30, ökör, magyar, másodrendű 32—47, harmadrendű 20—30, ökör, tarka, másodrendű 36—56, harmadrendű 24—32, tehén, magyar, másodrendű 33—44, tehén, tarka, elsőrendű 56, másodrendű 33—54, harmadrendű 20—32, bivaly, magyar 17—20, növendék (éves) 30—51, kicsontozni való 10—18 fillér métermázsnként.

Borjuvásár. Elsőrendű 78—84, másodrendű 62—77, harmadrendű 60 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Sertésvásár. Prima uradalmi zsírser-tés páronként 340 kg-on felül 102—104, prima, szedett 78—83, silány 60—70, angol, elsőrendű 88—92, másodrendű 72—78 fillér kilogrammonként élőszuliban.

Juhárak. Külföldnek megfelelő prima, fiatal ürök, darabonként 50 kg súlyban 45—50 fillér kilogrammonként, gazdaságban, etetés-ítatás után mázsálva, 3 kg súlylevonással.

Nyersbőr. Marhabőr 45 kg-ig, magyar 0.80, tarka 0.90, borjubőr, hosszú lábbal 1.75—1.76, rövid lábbal 1.85—1.91, bikabőr, tarka 0.80—0.85, juhbőr, nyitott 0.98, lóbbőr, mészáros-lóbbőr darabonként 12—12.50 pengő, kisebb lóbbőr 10—20 százalékkal olcsóbb.

Lóvásár. Könnyebb kocsi (hintós és jukker, stb.) 360, ígás kocsi (nehéz nyugati fajta) 285—400, ígás kocsi (könnyű nyugati fajta) 170—180, alárendelt minőségű 12—160, vágó 12—100 pengő darabonként.

Tej és tejtermékek: Teljes tej 28, lefőltött tej 8, tejjel 110—120 fillér literenként. Centrifugált vaj 3—320, tehéntúró 50—80, juhsajt 180—200, trappista 120—220, emmentáli 180—200 fillér kilogrammonként.

Vad és vadhus: Szarvascomb 2—2.20, gerinc 2.50—3.50, lapocka 0.80—1.20, többi része 0.40—0.60, őz, gerinc 3—4, comb 2.40—2.60, többi része 0.40—0.60, vaddisznó, gerinc 1.70—1.80, comb 1.50 pengő kilogrammonként. Nyul, borbén 3—4, fácán 1.70—2.50, fogoly 0.80—1.20 pengő darabonként.

Baromfi és tojás. Élőbaromfi: Tyúk 2—3, csirke, rántani való 0.80—1.20, csirke, sütni való 1.30—2.50, ruca 1.50—2, pulyka 2.50—5 pengő darabonként. — Leölt baromfi: Tyúk 1.50—1.80, csirke, rántani való 1.80—2.50, csirke, sütni való 1.80—2.50, ruca, hizott 1.40—1.60, lud, hizott 1.30—1.60, pulyka, hizott 1.30—1.60, pulyka, sovány 1.10—1.30, libamáj, nagy 4—10, libamáj, kicsi 3—5 pengő kilogrammonként. Teatojás 13—14, főzőtojás és apró 10—12.5 fillér darabonként.

Zsír és zsírszalonna: Szalonna, olvasztani való 1.48—1.72, sózott kenyér 1.60—1.80, füstölt 1.80—2, hajo 1.60—1.92, tepertő 160—2, sertészsír, helybeli 1.70—1.84 pengő kilogrammonként.

Halpiac: Ponty, gőz, nagyság szerint

1.50—2, harcsa 3.20—4 pengő kilogrammonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes, nemes 3.20—4, felédes 2.50—3.20, rózsza 1.80—2.40, mák, kék 1—1.20, pergetett méz 1.60—2, házi szappan, szín 1—1.20, közönséges 0.80—0.96 pengő kilogrammonként.

Zöldség: Sárgarépa 16—20, petrezselyem 16—24, zeller 24—30, kalarábé 16—24, karfiol 24—60, vöröshagyma, makói 22—24, közönséges 18—22, fokhagyma 110—150, cékla 16—24, fejeskáposzta 14—18, savanyított káposzta 26—32, kelkáposzta 18—26, vöröskáposzta 28—36, fejjesaláta 8—16 (1 drb), torma 80—140, burgonya, Gülüba 24—26, ősi rózsza 16—20, nyári rózsza 20—24, Ella 12—14, kifli 22—28, tömör csiperkegomba 160—280, zöldpaprika, apró, hegyes 30—60, nagy, tölténi való 40—70, tök, főző 18—26, sütőtök 14—20, sóska 60—160, paraj, tisztított 20—36, fekete-retek 16—24 fillér kilogrammonként. Hónaposretek csomóként 6—14 fillér.

Gyümölcs. Alma, nemes 120—160, körte, nemes 120—240, szilva, aszalt 120—160, csipkeiz 50—60, naspolya 60—110, szőlő kötözött 60—150, dió, keményhéjú 120—140, dióhéj 420—480, mogyoró 340—400, mandula, keményhéjú 60—80, héjazott mandula 350—520, gesztenye 40—60 fillér kilogrammonként.

Fapiac. A fenyőpiacra az Ausztriával való forgalomban november 27-én életbe léptetett 13 százalékos valutafelár drágulást hozott. Nemesak az osztrák áru drágult, hanem ennek hatására a csehszlovák és román termelők is emelni készülnek árait. Miután a gömbfa ára drágult, a hazai fűrésztelepek is kénytelenek lesznek árait emelni. Az áremelkedés köbméterenként 4—7 pengő. Keményfában a forgalom élénk, a gömbfa ára szilárd. Egyéb keményfaárak iránt az érdeklődés csekélyebb és így az árak is lanyhák. A tűzifapiacra gyenge az üzlet. Búkkhasábfa 320—325, a dorong 280—285, cserhasáb 280—284, a dorong 250—260, gyertyánhasáb 290—300, a dorong 275—285, ákácásáb 305—308, a dorong 275—280 pengő vagononként, Budapesten. Aprított fa minőség szerint 3.80—4.60 pengő 100 kilogrammonként, fuvartételben, Budapesten házhoz szállítva.

Idegen pénznemek vétele és eladása ára december hó 10-én. Az első szám azt az összeget jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második szám azt az összeget jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetnünk, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 1665—1695; dollár 337.30—341.30; kanadai dollár 328—338; holland forint 229.40—231.40; német márka —; svájci frank 110.70—111.65 pengő. — Száz pengőnél kevesebbe kerül száz darab: Csehkorona 14.15—14.35; szerb dinár 7.80—7.95; francia frank 22.30—22.50; lengyel zloty 63.75—64.35; román leu 2.80—3; bolgár leva 4—4.15; olasz líra 29.90—30.25; osztrák schilling 80—80.70 pengő.

KIADÓTULAJDONOS:
„FALU” MAGYAR GAZDA
ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSÉG
FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ:
MAYER EMIL

**MINDEN ÚJ
ELŐFIZETŐ**

a falusi
polgár tá-
borát erősíti!

A BUDAPESTI RÁDIÓ

MŰSORA: 1935. DECEMBER 15—21.

BUDAPEST I. 550.5 m

Vasárnap XII. 15

9.30: Hírek. 10—10.55: Református is-
tentisztelet a Kálvin-téri templomból;
prédikál Ravasz László dr. püspök. 11—
12.15: Egyházi népének és szentbeszéd a
Jézus Szíve-templomból. A szentbeszédet
P. Bangha Béla dr. jézustársasági ház-
főnök mondja. 12.20: Időjelzés, időjárás-
és vizállásjelentés. 12.30: Beliczay Gyula
emlékhangverseny. 13.40: „Világhíradó”.
Máthé Elek dr. előadása. 14: Hangleme-
zek. 15: „Juh-hizlalás és hizott juh-ex-
portunk”. Rácz Mihály dr. előadása.
15.50: Bodries Béla cigányzenekara.
17: „Nagykarácsony éccakája”. A Ma-
gyar Katolikus Nőegyesületek Országos
Szövetsége és a Székesfővárosi Népműve-
lési Bizottság műsoros délutánjának köz-
vetítése. 18.05: „Holland karácsony”.
Révay Géza előadása (hanglemezekkel).
18.35: Losonczy-Schweitzer Oszkár sa-
lazonzenekara. 19.20: Közvetítés a műjég-
pályáról. 19.50: Sport hírek. 20: Zathu-
reczky Ede hegedül. 20.30: Színműelő-
adás a Studióban: „Róza nagysám”. Ko-
média 3 felvonásban. Irta: Sabatino Lo-
pez. Fordította: Fáy E. Béla. 22: Hírek,
stb. 22.15: A Mándits jazz-zenekar mű-
sora, Kalmár Pál énekszámával. 23:
Kiss Lajos cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Hétfő 16

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek.
10: Hírek. 10.20: „Kell-e a nőknek a
magasabb tudomány? (Felolvasás.) 10.45:
„Mit kérjünk a Jézuskától?” (Felolva-
sás.) 11.10: Vizjelzés. 12: Déli harang-
szó, stb. 12.05: Rejtő Gábor gondolkodik.
13—14.20: Országos Postászenekar. 15.50:
Az Operaház előadásának közvetítése.
„Fidelio.” Dalmi 2 felvonásban. Zenéjét
szerezte Beethoven. Vezényel: Rékai
Nándor. 19: „A gyerekek jó”. Vándor
Kálmán csevegése. 19.30: Len Baker
tánczenekara. 20.35: Hírek. 20.55:
Hanglemezek. 22.10: Időjárásjelentés.
22.15: Herz Lili zongorázik. 23: Sára

Elemér cigányzenekara muzsikál, Orbán
Sándor énekel. 00.05: Hírek.

Kedd 17

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek.
10: Hírek. 10.20: „Jancsika beteg”. Irta
Somogyi Béla dr. 10.45: „Hírek az új di-
vatbemutatókról”. (Felolvasás.) 11.10:
Vizjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05
—13.30: Állástalan Zenészek Szimfonikus
Zenekara. 13.40—14.15: Szegedi Egye-
temi Énekkar. 14.40: Hírek, piaci árak.
16.10: Asszonyok tanácsadója. 16.45:
Időjelzés, stb. 17: Láng Erzsébet cím-
balom-műsora. 17.30: „Védelmet a kon-
túrok ellen”. Tihanyi János Lajos elő-
adása. 18: A Mária Terézia 1. honvé-
d-gyalogezred zenekara. 19.15: „A magyar
jellem és a cseh nemzeti hivatás”. Deér
József dr. előadása. 19.45: Kádas György
és Németh Béla szerzeményei. Előadja
Utry Anna, Kalmár Pál és Horváth
Gyula cigányzenekara. 20.50: „Humor a
költészetben”. Előadó Orsolya Erzsébet
és Kézdi-Kovács Antal. 21.30: Hírek.
21.50: A Zeneművészeti Főiskola taná-
raiból alakult kamarazene-együttes. 22.50:
Ottlik György dr. olasznyelvű előadása.
23.15: Hanglemezek. 00.05: Hírek.

Szerda 18

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek.
10: Hírek. 10.20: Báró Eötvös József
a szólás-szabadságról. (Felolvasás.) 10.45:
„Vadászat a Bakonyban fényképezőgép-
pel”. (Felolvasás.) 11.10: Vizjelzés. 12:
Déli harangszó, stb. 12.05—13.30: Weid-
inger Ede salazonzenekara. 13.40—14.15:
Zsögön Lenke énekel. 16.10: A rádió diák-
főelőadása: „Watt”. Sztrókay Kálmán elő-
adása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Ho-
gyan készül a habselem?” Beszélő Bu-
dinszky Sándor. 17.35: Szénási Gusztáv
cigányzenekara. 18.30: „Hosszantartó zaj
a baloldalon”. Bory István dr. előadása.
19: Hanglemezek. 19.45: Színműelőadás
a Studióban: „Bizánc”. Színmű 5 felvo-
násban. Irta: Herczeg Ferenc. 22.10: Az
Operaház tagjaiból alakult zenekar.

23.30: Pertis Pali cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Csütörtök 19

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Karácsony körüli népszokások”. (Felolvasás). 10.45: „Hogyan érvényesülnek a nők lelki sajátosságai”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Lópóczy József énekel. 12.30: Hírek. Kovács Antal hegedül. 12.20: Időjelzés, stb. 13.30: Hanglemezek. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „Karácsonyi sütés-főzés”. Héjjas Pálné előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: „Baromfitenyésztési tanfolyam, VII. rész”. Báldy Bálint gazdasági felügyelő előadása. 17.35: A Zeneművészeti Főiskola Liszt-émlékhangversenyének közvetítése. 19.10: „Pannoniai Mihály magyar festő”. Farkas Zoltán előadása. 19.40: Gítár-est. 20.45: Hírek. 21.10: Huber Károly emlékest, halála 50 éves fordulójára alkalmából. 22: Időjárásjelentés. 22.05: Pertis Jenő cigányzenekara muzsikál. 23: Sándor György szalon- és jazz zenekara. 00.05: Hírek.

Péntek 20

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Időszerű apróságok”. (Felolvasás). 10.45: „Ifjúsági közlemények”. (Felolvasás). 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Bachmann József szalonzenekara. 13.30: Magyar Béla cigányzenekara. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: A rádió diákléklórja: „Az athéni Akropolis”. Wehner Józsefné előadása. 16.45: Időjelzés, stb. 17: Móricz Zsigmond „Sári bíró”-járól. 17.20: Táncclemezek. 18: „Az önállóító Tolsztoj”. Hunyadi István dr. előadása. 18.55: „Egy nemzetközi vásár a középkorban”. Lédér Emma dr. előadása. 19.25: Az Operaház előadásának közvetítése: „A láng”. Dalmi 3 felvonásban. Zenéjét szerezte Respighi. 20.20: A rádió külügyi negyedórja. 21.20: Hírek. 22.35: Időjárásjelentés. 22.40: Az Erőss-Sovinszky jazz zenekar műsora. 23.30: Lakatos Misi és Lakatos Tóni cigányzenekara. 00.05: Hírek.

Szombat 21

6.45: Torna. Utána: Hanglemezek. 10: Hírek. 10.20: „Pusztító vulkánkitörés Nyugatindianában”. (Felolvasás). 10.45: „Mit nézzünk meg?” A Szépművészeti Múzeum karácsonyi tárgy képei. 11.10: Vízjelzés. 12: Déli harangszó, stb. 12.05: Hanglemezek. 13.30: Rendőrzene. 14.40: Hírek, piaci árak. 16.10: „A Kelti pályaudvar postatovábbító szolgálata”. Helyszíni közvetítés a m. kir. Posta 72. sz. és Mozdópostá hivatalából. 16.45: Időjelzés. 17: „A kanárifészekről a kiállításig”. Ulrich Győző előadása. 17.30: „Az elektromos fül”. Zakariás János előadása. 18: Kelemen Lajos magyar nótákat énekel, kíséri Csorba Dezső cigányzenekara. 19: Gyarmatosító és conquistadorek”. Passuth László dr. előadása. 19.30: Adler Tibor — Fejér György köztongorás jazz-műsora. 20.10: Operettelőadás közvetítése Szegedről. „Szónja”. Operett 3 felvonásban, 12 képben. Irta: Harmath Imre. Zenéjét szerezte: Buday Dénes. 23.20: Kiss Béla cigányzenekara muzsikál.

BUDAPEST II. 834.5 m

Vasárnap, XII. 15. 15—15.40: Cigányzene. 17—18: Táncclemezek. 18.05—18.30: Szalonzene. 18.40—19.15: Csevegés. — Hétfő, XII. 16. 17—18: Szalonzene. 18—18.30: Német nyelvlecke. 19.50—20.15: Előadás. — Kedd, XII. 17. 18—18.25: Franciá nyelvlecke. 18.30—19: Mezőgazdasági felőrá. 19.05—19.45: Magyar szalonötös. 20.50—22: Hanglemezek. — Szerda, XII. 18. 17—17.30: Hanglemezek. 18—18.30: Olasz nyelvlecke. 19—19.25: Előadás. 19.50—21.10: Katonazene. 21.15—22.10: Cigányzene. — Csütörtök, XII. 19. 17—17.30: Előadás. 18—18.30: Angol nyelvlecke. 18.35—19.35: Táncclemezek. — Péntek, XII. 20. 18.30—18.55: Gyorsírás. 19.35—20: Előadás. 20.10—21.10: Hanglemezek. — Szombat, XII. 21. 17—18: Hanglemezek. 18.05—18.30: Előadás. 18.35—18.50: Előadás. 19.30—20: Mezőgazdasági felőrá. 20.10—21: Kamarazene. 21.05: Hírek.